

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXIV. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1936 JANUAR 2.

NO. 1. SZÁM

GYORS DÖNTÉST IGÉR A SUPREME COURT

MOZDULJANAK MEG A LOKÁLOK

Követelni kell, hogy a konvenció állítsa vissza a kerületek önkormányzatát. - Követelni kell, hogy a szerződések felett szavazhassanak a bányászok. - És követelni kell, hogy a "check-off" összegét a lokálokhoz utalják

Magyar bányászoknak sürgősen meg kell mozdulni minden egyes lokálban, hogy a UMWA januári konvencióján visszavehessék a bányászok hatalmas szervezetét John L. Lewistől, aki azt most teljesen a saját tulajdonának tekinti.

Természetesen erősen fontos, hogy értelmes és független embert küldjenek a konvencióra minden UMWA lokáltól, s fontos az is, hogy minél több bevándorolt származású delegátus legyen a nagygyűlésen.

De fontosabb ennél is talán, hogy **AZONNAL** a következő lépésben javaslatot fogadtassák el minden egyes lokálban, s küldjék azt be szabályszerűen tíz nappal a konvenció előtt az International titkári hivatalához.

Azért tartjuk ezeket a határozatokat a legfontosabbaknak, mert **AKÁRMILYEN** delegátusokból is állna a két évenkénti nagygyűlés többsége, nem lehet, hogy ezek az indíványok ne kapnák meg a konvención a szükséges többséget.

1. Indítvány. Mondja ki a konvenció, hogy minden legalább egy év óta működő kerületben hatvan napon belül rendelkezjen a választások és távoztatások minden körülményéről minden kinevezett tisztviselőt.

2. Utasítás az International Board, hogy amennyiben ez nem történik meg, azonnal minden további vizsgálat, kihallgatás vagy ürügy félretételével azonnal mozdítsa el az egész UMWA tisztikart a választásának újakat a helyükbe.

3. Utasítás az International Board, hogy amennyiben egy szerződés felett nem szavaz a kerületek teljes tagsága, a szerződés ne legyen érvényben, s ahol a kerületi tisztviselők mégis tagszavazás nélkül érvényesítik a szerződést, az International Board azonnal függesztesse fel a kerület teljes tisztikarát és rendelje el a választást.

4. Intézkedjen a nagygyűlés, hogy a check-off által kollektált összegeket a munkaadók ne a kerületi, illetve a központi irodához fizessék, hanem közvetlen a lokálnak, ahonnan továbbítják a kerületi és a központi illetékeket.

Az ezeket a határozatokat a számban küldik a konvencióra a lokálok s ha ezeket ott elfogadják, a UMWA újra visszakerül a bányászok tulajdonába, ahonnan azt Lewisék elvették.

Feltétlenül szükséges a kerületek önállósága, feltétlenül szükséges a szerződések felett

való szavazás és mindenek felett szükséges, hogy a lokálok kezéhez folyjanak be a tagságdíjak s így meg legyen a szervezetek osztályainak a pénzügyi önállósága.

Természetesen minden lokálnak, minden kerületben és minden vidéken vannak egyéb szükséges kívánalmak is, de a fenti négy pontra életbevágó szüksége van általában az egész UMWA-nak, és arra kérjük a magyar bányászokat, hogy ezeket az indítványokat lehetőleg fogadtassák el azonnal minden lokál gyűlésén.

Ha ezt megteszik, akkor remény lehet rá, hogy újra lesz, ami hajdan volt a United Mine Workers.

MEGJELENT A MAGYAR BANYÁSZNAPTAR

Minden előfizetőnk megkapja, ha beküld 25 centet a csomagolási és szállítási költségre.

MEGSZABJÁK A SZÉN ÁRÁT

December 27-én kezdődött az NCC első nyilvános kihallgatása

Az Országos Szénbizottság (NCC.) december hó 29-én kezdtek meg a nyilvános kihallgatásokat, amelyek a szén árának a megszábasához vezetnek.

Körrendeletet küldtek minden kerület szénboardjához, hogy az ajánlott vagy már elrendelt árakat azonnal terjeszték fel az országos bizottsághoz, amelyek a végleges árakat meg fogja szabni.

A bányatársaságok ismét egymás torkát harapják át a versenyben, sok helyen a szén árát veszteségre adják, aminek aztán néhol az a következménye, hogy a bányászok bérét láthatóan és láthatatlanul levágják, néhol az, hogy adó-sak maradnak a munkabérekkel.

A betérjesztett szenárak kihallgatásainál természetesen a többi érdekelt kerület is meghallgatást nyernek, valamint szóhoz jutnak a fogyasztók és a bányászok.

A PITTSBURGHI TILTÓ PARANCS

Megirtuk a múlt héten, hogy Schoonmaker szövetségi bíró tiltóparancsot adott ki a Guffey szenádó ellen a kerületben.

Ebben a tiltó parancsban azonban világosan kimondta a bíró, hogy a törvény alkotmányossága felett egyelőre nem dönt, s a tiltó parancsot csak azért adta ki ideiglenesen az adó ellen, mert esetleg kisebb társaságokat az adó megfizetése tönkretenné, mielőtt a törvény alkotmányossága eldülne.

ALACSONY SZÉNTERMELES

Az elmúlt 1935 évben az Egyesült Államok nuhaszén-termelése valamivel alacsonyabb volt, mint 1934-ben.

Pontos adatok decemberről még nincsenek s a különbség nem volt lényeges, de az év első hét hónapja olyan elszomorító volt, hogy a bányászok és a szénipar veszteségeit az utolsó pár hónapban pótolni nem tudták. A decemberi enyhe időjárás miatt a széntermelés abban a hónapban is alacsony volt.

FELLÁZADT KIKÖTŐK

A nagy tavak kikötői orvoslást kérnek egy régi igazságtalanságra

Az I. C. C. (Államközi Kereskedelmi Bizottság) újból megnyitotta a kikötői fuvardíjak veszedelmes kérdését, ezuttal azért, mert a nagy tavak alsó kikötői orvoslást követelnek egy igazságtalanság ellen.

A tavakra menő szén viteldija ugy van megszabva, hogy az alacsonyabb, mintha a szenet a kikötővárosban akarnák használni.

Vagyis ha például egy bányától Toledoba vagy Sanduskyban szenet küldenek, abból a célból, hogy azt ott használják el, akkor tonnáknént 17 cent fuvardíjjal többet kell fizetni a szénért, mint ha ugyanabban a városban a szenet hajóra dumptolják.

Minthogy a vasúttársaságoknak igazán egy költség, akár a toledoi pályaudvarra, akár a kikötőbe kell huzniuk egy kocsi szenet, nagyon méltányos, hogy ezt a helyzetet orvosolják.

Mit várhat a szénipar az új évtől

A szénipar sorsa egy a bányász sorsával.

Mikor tehát azon gondolkunk, hogy mit várhat az ipar az új évtől, akkor voltaképpen arról beszélünk, hogy mit várhat a szénbányász.

A jelen esetben nagyon kockázatos erről a témáról beszélni.

Kockázatos azért, mert 1936-ban két olyan nagy tényező szól bele az ipar sorsába, amelyeket kiszámítani senki nem tudhat.

Ákármiely tényező egészen más sortot szabhat ki a szénipar számára, s olyan fordulatokat hozhat rá, amikre nem is tudunk ezidőszent gondolni.

A két tényező egyike a supreme court.

A másik a választás.

A supreme court a Guffey törvény felett az ítéletet ebben az évben biztosan kimondja s sokan azt remélik, hogy a rendes szokástól eltérően a döntés ezuttal gyorsan jön.

A választás bizonytalanságai azonban egész augusztusig tartanak, mert csak akkor tudjuk igazán megítélni, hogy az elnök elleni küzdelemben milyen messzire akar elmenni a nagytőke.

Ezért lehetetlen három hónapnál tulra a jövőbe belátni.

A KÖVETKEZŐ 3 HÓNAP

Az új év után következő három hónap arányilag nem lesz rossz.

A tél enyhességétől vagy keménységétől függ nagyrészt, hogy mennyit fogunk dolgozni, de bizonyosnak látszik, hogy az ipar emelkedő üzemmel dolgoztat, s tekintélyes mennyiségű szénre lesz szüksége.

A nehéz iparban a következő három hónapra emelkedő üzemet várnak, az építő ipar március elején fog nagyobb lendületet venni a szénre tehát normális lesz a szükséglet.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy mindenütt jól fognak dolgozni, hiszen ma a normális szükséglet nem több, mint nyolc-nyolc-és-fél millió tonna szén, míg az ipar képes lenne hetenként tizenkét millió tonna szenet termelni.

De tavaly nyáron a termelés nem volt több átlag heti hat millió tonnánál, s ma már kénytelenek vagyunk a nyolc millió tonnás heteket normálisnak fogadni.

Nagyon hideg időjárás ezt felemelheti heti egy fél millió tonnával, vagy nagyon enyhe időjárás lesüllyesztheti azt heti kétszáz ezer tonnával.

Az év első hónapjában tehát körülbelül annyi lesz a munka, mint október óta volt az iparban, de három hónap múlva a bekövetkező bizonytalanságok egész zuhatagát várhatjuk.

A GUFFEY TÖRVÉNY

A kormány szeretné, ha a legfelső bíróság márciusban el-

döntené a Guffey törvény sorsát, és ha ez nem is fog bekövetkezni, a döntést várni fogják, s ez némi bizonytalanságot hoz az iparra.

Ha az alsóbíróságok döntései után a fogyasztók és a bányatársaságok azt követeltetik majd hogy a törvényt kidobják, akkor áprilisban csendesen fognak dolgoztatni, mert a fogyasztók az árak esését fogják remélni.

Ha azonban az alsóbíróságok döntései olyanok lesznek, amelyeket a Judge Hamilton döntései után remélünk, akkor március második felétől fokozottabb üzemmel dolgoznak, szenet fognak felhalmozni, mert ha a Guffey törvényt megerősítik, a szén ára feljebb megy.

Jelenleg ügyvédek azt hiszik, hogy a törvény egy részét meghagyják, a másik részét kidobják, s ez esetben nagyobb változások sem jobbra, sem balra nem lesznek.

HA KIDOBJÁK A TÖRVÉNYT

Ha a Guffey törvényt a supreme court kidobja akkor nagy küzdelmek lesznek azonnal az iparban.

A bányatársaságok a szén árának a levágását azonnal újra megkezdik, s természetes, hogy ez esetben a bányászok azt súlyosan megérik.

Ebben az esetben a déli szénmezők szervezetlensége nem-hogy megszűnnék, de tovább

fog terjedni és West Virginiában súlyos erőfeszítéseket tesznek majd, hogy a szervezetet szétörjék.

Természetesen ebben az esetben azonnal új törvényt fognak követelni a kongresszustól és a kormánytól a bányászok és nem lehetetlen, hogy ez esetben Roosevelt azonnali alkotmánymódosítást ajánl a nemzetnek.

Ha ez bekövetkezik, akkor a szénbányászok sorsa fogja a választás fő vita tárgyát képezni, ahogy az Angliában történt ezeltől tíz évvel.

Ezek a küzdelmek semmi jót nem fognak jelenteni a bányászra, s attól kell félnünk, hogy sztrájkokra és munkázavarokra adnak alkalmat.

HA MEGMARAD A TÖRVÉNY

Ha a Guffey billt vagy annak egy lényeges részét megtartja a supreme court, akkor a bányász sorsát kezdik végre véglegesen rendezni.

A szén árát akkor egységesen megszabják s végre rákényszerítik a captive bányákat is, hogy a szervezetet elismerjék.

Az iparból egyre több bányát fognak kivenni, mert az egységes szenárak mellett az egyes kerületek termelését és megszábják és a nagyobb társaságok a költségesebb bányákat véglegesen lezárják, hogy a számukra engedélyezett szénmennyiséget a könnyebben dol-

A legfelső bíróság hajlandó soron kívül dönteni a Guffey törvényben. - A kormány szeretné a döntést még a kongresszus ülésszaka alatt megkapni. - Nem várják be, amíg a feljebbviteli bíróság dönt a különböző perekben. - Márciusban már a Supreme Court előtt való tárgyalást lehet remélni. Ez esetben júniusra a döntést megkapjuk

A kormány szeretné dielőre jutni a Guffey törvény ügyében, hogy amennyiben azt a legfelső bíróság kidobná, azonnal gondoskodhassék megfelelő új törvényről, s ne az őszi szezonban szakadna a nagy bizonytalanság az iparra.

Arra kérték hát a Supreme Courtot a kormány ügyészei, hogy soron kívül állapítsák meg a törvény alkotmányosságát, mielőtt a különböző perekben a szövetségi felső bíróságok is döntenének, ami rendszerint soká tart.

A kormány attól tartott, hogy ha a rendes mederben folyik a per, akkor a döntés a nyár második felére, vagy esetleg az ősze húzódik, újra anarchia lesz az iparban s csak a következő évben, 1937-ben lehet az esetleg kidobott törvényt pótolni. Mert arra feltétlenül el van a kormányunk készülve, hogy a Supreme Court a Guffey Billt kidobná, azonnal újat hoznak a helyére

Az sem lehetetlen, hogy ez

esetben már a választások alatt az elnök az alkotmány megfelelő módosítását fogja ajánlani az országnak, amire ugys sor kerül a következő években.

Mindenképpen fontos tehát, hogy a döntést mielőbb megkapják és általános örömet keltett az iparban és a kormánynál, hogy a Supreme Court beleegyezését adta ehhez a szokatlan eljáráshoz.

A kihallgatások a Supreme Court előtt valószínűleg már márciusban kezdődnek s ez esetben döntést lehet remélni júniusra, mikor a kongresszus még együtt lesz.

Közben az egyes kerületekben érvényt szereznek az alsóbíróságok döntéseinek és a legtöbb helyen végrehajtják, több helyen nem hajtják végre a Guffey Bill rendelkezéseit, amíg a kérdés nem lesz véglegesen tisztázva. A kormány természetesen azokban a kerületekben, ahol a törvény ellen tiltó parancsot adtak, szintén csak olyan társaságoktól vesz szenet, amelyek önként alávetik magukat a törvény minden rendelkezésének.

HÁNY BANYÁSZ ESIK KI?

Pontosan nem tudni még, hogy hány bányász kezéből üti ki a csákányt az a félelmetes gép, amit az indianai Binkley Mining Co. épített, de egy páran bizonyosan mehetnek majd nyugdíjba.

Az új steam-shovel kétszáz lábás boom-mal lesz ellátva, és egyetlen merítése harminc yard földet vagy szenet fog felvenni. A gép két millió fontot, vagyis ezer tonnát nyom az alatt lévő traktorokkal és egyetlen ember fogja a lapátot kezelni. Huszonnyolc különböző motor jár a gépben s több mint 28 embert szorít ki a munkából. Mérnökök szerint száznyolcvan bányász veszti el a kenyerét, ha az új szörnyeteg a törvényt megkezdi.

NINCS MIT DICSEKEDNI

A United Mine Workers Journal boldog dicsekvéssel hirdeti hogy a Nova Scotia (Canda) bányákban — ahol a törvény évente alkalmat ad a munkásnak, hogy az általa óhajtott szervezetre szavazzason, s annak a tagja egy évig — 'győzelmet' arattak Lewisék.

Tekintve, hogy a UMWA mellett 7697, ellene, vagyis a független szervezete mellett 6424 szavazatot adtak le a bányászok, dicsekvésre igazán nincs oka Lewisnek.

A VÁLASZTÁSOK

Az egyre javuló viszonyoknak emberi számítás szerint to-

(Folytatás a 8-k oldalon)

Kakas Márton

otleteit, gondolatait, tréfáit és a mindennapos életre vonatkozó megjegyzéseit, amelyek hosszú idő óta forognak közkezen az amerikai magyarság körében, ebben a rovatba foglalja össze hétről-hétre íródeákja:

GONDOS SÁNDOR

Márton vagyok az oka. A dolog ugyanis úgy történt, hogy mikor a tulmagas rátát bemutatták a konvenciónak, akkor elszörnyedett attól mindenki és azt mondták:

— Menjen el az állam uraihoz egy küldöttség és mondja meg, hogy ilyen magas havidíjakat nem bírunk fizetni, különösen az öregek nem, tehát engedjenek belőle valamit.

Azt mondta akkor nehaj Lebozza Miklós barátom:

— Ne küldjünk csupa okos embert. Küldjünk egy bolondot is, hátha megneveteti az állam embereit és akkor szívesebben engednek valamicskét.

Igy küldtek el engem, Kakas Mártont is lógósnak. Hát annyi szent, hogy mondtam vagy kettőt az állami uraknak, amin nagyot nevettek. Ugy jöttünk vissza nagy diadallal tőlük, hogy nem sokat, de egy pipadohányra valót mégis csak engedtek a negyvennyolcból.

Hát ezen a réven vagyok én a bajok okozója azóta is. Pedig hát nem tettem én egyebet, csak angolra fordítottam a magyar kiküldöttek szavait, persze a magam módja szerint.

Kérdezték tőlem, hogy mit mondott a legidősebb magyar kiküldött magyarul? Volt eszem, hogy le ne fordítsam a szavait, mert éppen akkor a radai rossz sebet, meg a tüzes Istennylát emlegette nagy nekibusultában, hanem magyarul szép szóval:

— Azt mondta, kérem, hogy volt ő már Ferenc Józsa császár előtt is instáciában, de ott se fogadták szívesebben, pedig az se tudott többet magyarul, mint az urak. Csak éppen azt nem érti, hogy akora nagy tudomány mellett, amivel az urak rendelkeznek, hogy lehet az, hogy mégse tudnak magyarul, mikor ott hon még a gyerekek is tudnak.

Istók ugye így volt, mégis be sokszor verték el azóta rajtam a port.

Persze annak is az ujságosok az okai, hogy a kimondott egyetülsébből nem lett semmi. Mert ugy volt az, instállom alássan, hogy a Bridgeporti Szövetség konvenciója kimondta volt a Verhovayval való egyesülést. Már az írárok is készen voltak, de mégse lett belőle semmi, mert hogy ott voltak az ujságosok. Ott volt Orosz Tóni öcsém Trentonból, akinek olyan a mosolygasa, hogy annak nem lehet ellentállni. Ott volt Himler Márton, aki hevesen magyarázott és ott volt a youngstowni szerkesztő, Neményi Miklós Ernő, aki még krétát is fogott a kezébe, számmal bizonyítottatta, hogy egyesülésben rejlik az erő, és hogy aki másnak vermet ás, az nem esik bele, hanem a sirásó. Hát ez az oka annak, hogy nem lett az egyesülésből semmi négy esztendő alatt.

Közben eszembe jutott, hogy a legutolsó konvención azt határozták volt Bridgeporton, hogy azt a konvenciót, ami az idén lesz esedékes, ki- vételesen Chicago városában tartassák meg. Most meg ugy hallom, hogy a konvenció mégis csak Bridgeporton lesz, ami ugyan az én nézetem szerint is okosabb dolog, de sérti a konvenciói határozatot. Hát ha a konvenció, tehát a szava-

zásra jogosult és az ügyek fellett rendelkező tagság akarát ilyen könnyű módon lehet megváltoztatni, akkor mi a csodának tartanak konvenciókat? Most már csak arra vagyok kíváncsi, hogy a helycsere miatt milyen címen okolják majd az ujságosokat?

Azon, hogy Chicagot elke- rüli a Bridgeporti Konvenció, nem csodálkozom. Ugy vannak a Bridgeportiak Chicagóval, mint nehaj való Samassa egri érsek a nyíri plébánossal, akinek bérnialáskor vendége volt és alig ülték az asztalhoz, máris felkelt a tányér mellől a biboros érsek, mert hát... Az am bizony! Nemcsak döglött legyet, de hosszú ház- szálát is talált a levesben.

Nem is ment többé arrafelé hosszú életében. Látni se tudta azt a helyet.

Hát bizony a mi jó Szövetségünk is így van Chicagóval, mióta nyakukba szakasztották az ottani ház gondját. Jobb, ha elkerüljük, jobb, ha nem látjuk.

De csak most veszem észre, hogy beszélék én mindenről, csak éppen a gazdámval nem veszekszem, pedig hát azzal indultam neki a szónok. Most már el is mondom, ami a begyemet nyomja jó hosszú idő óta:

— Hacsak tehetjük, ne avatkozzunk a dologba mostanság, mert mi tagadás benne, nagyon fellángoltak a konvenció küszöbén a kedélyek ország- szerte, óriási ricsaj van ké- szülőben a legközelebb esedékes konvención.

Ugy tapasztaltam pedig, hogy ennek nem sok haszna van, mert el lehet intézni a dolgokat simán és békésen is. Ha másként nem, olyasformán amint azt a bíróság előtt Nyit- rán magyarázta dabasi Hajdu István gazdaember:

— Jön akkor a komám, aki fene nagy marha ember, fel- emeli a malomkövet is, ha nekifeszül. Mondja nekem, hogy azért a két láb földért, amit az enyéből elszántott, nem érdemes bíróságra szalad- gálni, ügyvédekre költeni, el lehet azt intézni békésen is. Mondok neki arra, hogy min- dig hajlandó voltam a jó szó- ra, miben állana az a békés elintézés? Mondja akkor a komám, hogy abban lenne, ha én írást adnék, hogy lemondok minden követelésről, ami- re én persze huzódóztam, de csak azt mondja rá a komám, ha én megadom amit kér, akkor ő is kiadja nekem a magam porcióját. Már arra csak azt mondtam, hogy pénz beszél, kutya ugat koma, elebb kend adja ki azt, ami nekem jár.

Nem szólt az arra semmit, csak úgy képen vágott, hogy nagybögőnek néztem nyomban az eget, fényes nappal is lát- tam rajta a csillagokat, de még most is zug tőle a fülem, pedig hetedik napja volt teg- nap.

Hát talán itt Amerikában is elintézhetnék ilyes formán a felmerült ellentéteket. Persze én óvatosságból nem leszek ott, mikor az elintézésre ke- rül a sor. Nekem már nincs keresnivalóm olyan helyen, ahol haragos emberek vitatkoznak, mert megöregedtem, elgyengültem, olyan vézna dug- gyok, hogy akárki zsebre dug- hat. Persze akkor több esze lesz a zsebében, mint a fejé- ben.

Éppen csak egy dolog bánt,

Bekollektálják

A General Motors nagyle- kűsége meglepte a nemzetet és az ujságok természetesen hozsannákat tapsoltak, mikor bejelentették, hogy karácsony- ra öt millió dollár bónuszt ad- nak a munkásnak.

Ezt az adományt lekicsi- nyelni mi sem kívánjuk.

Vége a törvény ezt nem csavarta ki belőlük és ha nem látták volna jónak és hasz- nosnak, ezt a pár milliót is megtarthatták volna maguk- nak.

Aki azonban azt hiszi, hogy a General Motors nevű nagy részvénytársaság jegyzőköny- vébe hirtelen egy szívet ope- ráltak bele, az csalódik.

A vállalat vezetősége nem szeretetből, hanem üzletből adta ezt a pénzt a munkás- nak és sem köszönet, sem há- la nem jár érte egyetlen egy embertől.

Mr. Sloan, a General Motors nagyhatalmu elnöke az új deatl két éve állandóan tá- madja és keserűen panaszko- dik, hogy a társadalmi bizton- ságot a részvénytársaságok fogják nyújtani a munkás- nak.

Hogy nem kell munkátlan- ság esetére való biztosítás, nem kell aggkori nyugdíj, nem kell semmiféle kormány- beavatkozás az emberi nyo- morba, mert meg fogja azt tenni a "felvilágosodott" nagy- töke, amely a saját felelőssé- gét megérti.

Ellenez hát mindent, ami kormánybeavatkozás lenne a munkás sorsába és természe- tesen halálosan ellenzi, hogy szervezkedjenek a munkások.

Mint hogy ez az agitáció ezentul nagyobb lesz, Sloan- nak szüksége volt rá, hogy a nagytőke megmutassa a szí- vét és a felelősség érzetét, s ezért dobták oda az öt millió dollárt a sok tízezer munkás- nak.

Hogy egyébként a felelőssé- get mennyire érzi a töke, azt bebizonyították az utolsó öt évben, mikor a munkások milliói előtt a gyárak kapuit egyszerűen bezárták.

És hogy mit várhatunk tőlük, azt megmutatja éppen a Sloan állandó agitálása, aki a szervezkedést, a munka biz- tosítást, az aggkori nyugdíjat az utolsó csepp vérig ellenzi.

Természetesen ha ezek a szociális törvények meg lesz- nek, a General Motorsnak sokkal többre fog évente kerü- lni öt millió dollárnál és még csak görögültzet sem gyujta- nak érte nékik az ujságok. Egyszerűen havonta a payroll adót be fogják fizetni és ab- ból nem lehet ragyogó kará- csonyfa fényt csinálni.

ha Bridgeportra gondolok. Az az egy is az, hogy az oda- valósi lapszerkesztő hiráda- sa szerint ott már nincs több bor. Hogy miért nincs? Hát való- színűleg azért, amiért a veszprémi Ajkán se volt annak idején. Kérdezték ugyanis jó- ravaló és utazóban levő pápai emberek a határban kapálgó ajkai gazdát:

— Volt-e tavaly sok bor, földi?

— Volt bizony!

— Hát van-e még belőle?

— Nincs abból egy kortyra való se mert eladtuk.

— Akkor legalább van pénz kendteknél?

— De az sincs ám!

— Hát mi a csodát csinál- tak a pénzzel?

— Elittuk.

Ebből a kis esetből, meg a bridgeporti híradásból látható, hogy a magyar ujságosok mind egyformák és mindenütt egyformák. Kár azokra pénzt bízni és az amerikai magyarság nem is tesz ilyesmit, amint azt saját tapasztalásából kész- séggel bizonyítja.

kakasházi KAKAS MARTON

bízzák magukat a nagytőke nagylelkűségére, amely ime, a rendes profiton túl lévő extra profit egyhatedét oda adja nagylelkűen a kisajtott mun- kásnak.

Kortespénz ez az öt mil- lió dollár, amelyért a társa- ság azt kívánja, hogy a mun- kása a szervezete ellen, a kor- mány ellen, önmaga ellen szavazzon.

Szolganak tekintik ma is a két kézzel dolgozó munkás- embert, aki nem alkudhatik a napszámról, hanem kénytelen elfogadni, amit odalöknek a nagyurak a számára, s akinek a szemét aztán egy csekély borraivalóval kiszurják.

Ne adjanak bónuszt, ne ad- janak ajándékot az amerikai munkásnak.

Fizessenek meg neki tisz- tességesen évszámra és korlá- tozzák, hogy mennyit vághat ki a husából a nagytőke, a mely még ezekben a nyomo- ruságos években is betegre hizza magát, amely még ma is extra-dividendeket osztogat a részvényesek számára.

Az ajándék lealáz, a bónusz pedig ajándék.

Az amerikai munkás kény- telen a mai nyomoruságában elfogadni az ajándékot is, de bolond lesz, ha megcsókolja azt a kezét, amely neki aján- dékot nyújt, miután azt ki- sajtolta előzőleg kétszeresen a zsirjából.

Sloanék kollektálnak, kol- lektálni fognak kamatostól és igaza volt annak a General Motors munkásnak, aki, mi- kor a bónusz csekkeket meg- kapta, azt kérdezte a mellette dolgozó társától, hogy vajjon hol van a "catch" a dologban.

Ez azonban nem tartja visz- sza a szolgálékü lapokat, hogy dicshimnuszokat ne zengjenek a nagylelkü Gene- ral Motorsnak, ahogy a sü- várják a kormánytól, hanem

Tíz év után

A Chrysler gyár több száz munkásának aranyórát és aranyérmét adott abból az al- kalomból, hogy tíz évet töltöt- tek megszakítás nélkül a gyár szolgálatában.

Jó lenne tudni, hogy mit ad a gyár azoknak akik nem tud- tak tíz évig megszakítás nél- küül dolgozni, mert folyton le- rakták őket a munkából.

És jó lenne tudni, hogy mit fognak azoknak adni, akik husz-harminc évet fognak töl- teni a gyár szolgálatában és akik a "speed-up" szisztemet ötven éves korukban már nem bírják.

Jól tenné mindenki, aki most aranyórát kapott, ha el- tenné ezeket az ajándékokat arra az időre, mikor a könyör- telen efficiency az idősebb em- bereket kilöki a munkából. Ak- kor a most kapott aranyórák árán esetleg egy revolvert ve- hetnek maguknak.

"Ave Cézár" t kiáltottak, mi- kor a cézar enni adott azok- nak az éhes polgároknak, aki- ket előbb mindenéből kifosz- tott.

Mi is látjuk, hogy az ame- rikai polgárok éheznek, mi is látjuk, hogy a dollár cézárok alamizsnát adnak azoknak a polgároknak, akiket földön- futókká tettek, de mi nem vagyunk hajlandók rá, hogy "ave"-t zsolozsmázzunk felé- jük.

Mi azt szeretnénk, hogyha egyáltalán nem lennének cé- zárok, akik annyit rabolhat- nak össze, hogy öt milliós ajándékokat adhatnak.

HIRDESSEN LAPUNKBAN

Levélpapír - Boríték - Név-
jegy vagy bármilyen üzleti
nyomtatványra van szük-
sége, forduljon hozzánk
a legteljesebb bizalommal.
Árajánlatot szívesen adunk

Plakátot - Mulatsági meg-
hívót - Belépti jegyet - Alap-
szabályt - Diszalbumot - stb.
OLCSÓN - IZLÉSESEN
PONTOSAN készít és szállít
az ország bármely részébe

Lapunk Nyomdája

A Könnyelmű Csók

(Folytatás)

Muki föltette magában, hogy minden egyes tettét szigorú bírálat alá fogja venni, mielőtt végrehajtaná. Nem fog elkövetni semmi fölöslegessé, viszont semmi olyast sem fog elmulasztani, ami hasznára válhatik. Szívére nem hallgat, az rossz tanácsadó s holmi magasabb lelki gyönyörökkel áltatja az embert. Pedig hát a A fülemüle gyönyörűen csatog és — megreped a szíve; a legnagyobb gyönyör: a haszon. szemtelen veréb a pajtában dőzsöl és — meghizik.

Csak úgy dült Mukiból a közönséges emberek egészséges, otromba filozófiája. És mégis, nagyobb urat mutatott, mint valaha. A szénája és a ruhája rendben voltak, pedig abból ítélnék az emberek. Ki törődik azzal, hogy milyen valaki belülről, ha kívülről cifrárt mutat.

Muki igen cifrárt mutatott. Pompás, féltékeny modora és nagy, arisztokratikus orra volt. Kitűnő eleganciával öltözködött és fejezte ki magát. Az asszonyokat mézzel etette, a férfiakat — ecettel. Amazok megszerették ennek következtében, emezek félték a csipéseitől. Következésképpen mindenki hízelt neki... És nőtt, nőtt Muki, olyan hihetetlen gyorsasággal, mint a hindu búvész fája, amelyre öt perccel a magja kicsírázása után föl lehetett mászni. Pedig nem tett egyebet, mint hogy kivetkőzött halhatatlan emberi lelkéből...

Atlényegülési folyamatának illetlen stádiumában találta Mukit Ágnes levele:

„Kedves Muki! Egy hónap óta semmit sem írsz, tehát minden valószínűség szerint nem is csináltál semmit. Vigyázz Muki, én nem játszom a szavammal! Ha elfogyott a pénzed, adok á conto, csak gyere Dormándra. Különben is okvetlenül ki akarlak kérdezni, mert tudnom kell, mit végeztél. Ölel Ágnes.”

Mukit még jobb kedvre hangolta ez a levél, mint amilyenben volt.

— Hol maradt ez a leány? — s aprókat kacagott magában — hanyatt esnék, ha tudná, hogy mit csinált belőlem.

Azzal azon melegében íróasztalához ült s széles jókedvében így válaszolt hugának:

„Dear Ágnes! Igaz, hogy egy hónap óta nem írtam neked, de az már nem igaz, hogy nem csináltam semmit. Bár egyelőre, bevallom, csak magamnak dolgoztam. Am követve az is a te javadra fog szolgálni. Mert ha azt akarod, hogy levegyem lábáról a te széles talpu Toncsidat, először magamnak kell megizmosodnom... Izmosodom is szépecskén. Agyon nyerem magamat a kártyán, csupa számmal játszom. Kifizettem minden kártyaadósságomat és combon löttem egy barátomat. A minisztereket is kezelem: megcirógatom a képüket, de hátulról csipek rajtuk. Ez kitűnő módszer, a számár is megnő töle.

„Különben légy teljesen nyugodt my dear love. Azért nem megyek hozzád Dormándra referálni, mert holnapután Bálvándyhoz utazom. Pénzem van, de azért reflektálok a második rátára is, mert télen nagyba akarok kártyázni, szűk ségem lesz a forgótökére.

„Nagyon szeretlek, amiért kinyitottad a szememet. Minden vonalon igazad volt. A lelkem csöppet sem mar azért, mert kozák lettem... Hálából mindent megteszek az érdekedben. Most már magam is tudok bizni a lehetetlenben is.

„Addio mio amore, pá puzsi — a te hálás tanítványod, —Muki.”

— „Ps. Bálvándról majd írok neked.”

ÖTÖDIK FEJEZET.

Bálvándy kitörő örömmel látta magánál viszont Mukit. Még össze is csókolózott vele.

A kis embernek nem tetszett most ez a nagy szíveség. Jobb szerette volna, ha a házigazda valami falusi tréfával fogadja vala, a Józsa Gyuri vagy a Sándor Móríc tempója szerint. Immár unta a szubtilitásokat, avastag vonásokat kedvelte meg.

A Bálvándy csókját azonban még sem volt szíve visszautasítani. Ő is cuppantott egyet, de csak egyet, aztán vállla közé csapott a barátjának.

— Hó — szisszent ez fel, — ne verekedjél.

— És belesikkantott a vékonyába.

Muki is felszisszent... Bomlottak jókedvükben, cicáztak egymással az előkelő urak, akár a konflis kocsisok a standon, ha nagy a hideg... Aztán rágyújtottak egy havannára és leültek a parkban egy nagy díófa alá. Nevezetes fa volt ez, nevezetesebb, mint ők. A monda szerint Apafy Mihály uram, a fejedelem, órát javíttatott alatta. Bár lehet, hogy hazudik a monda, semmi sem biztos, csak a halál.

Mindegy, — a fő, hogy gyönyörű volt a díófa és jól temett. Tele volt gyümölcsöcsel és hús árnyékot adott. De egyéb hűsítőkről is gondoskodott a Bálvándy komornyikja. Bort plántált a fa alatti asztalra és mindenféle kénés és szénsavas ásványvizet: málnásit, parádit, suligult.

— Minek ez a luxus? — tréfált vele Muki. Hozzon inkább egy palack sört.

Bodorodott az is.

Muki egymásba fonta cingár lábszárait, mintha utanozni akarta volna az alatta nyekegő fonott kertiszék stílját és élvezte az üde hegyi levegőt. Nagyokat szippantott belőle s megdicsérte az illatát.

— Itt jó dolga van a tudóknak, — mondotta. — De meg is látszik rajtad, — tette hozzá. — Vajjon sokáig élnek-e a Bálvándyak?

— Azok sokáig élnek, — válaszolt a házigazda. — Az apám hatvan esztendő volt, mikor születtem neki s kilencvenedik évében halt meg.

— Bravó! — Én is éppen addig akarok élni. Hát te?

— Én százig. Nekem igen kemény a husom. Maholnap ötven éves leszek és átugrom ezt az asztalt.

— Ne bolondozzál.

— Becsületemre!

A becsületszónak hinni kellett. Muki megirigyelte a barátja kemény husát.

— Az ördögbe, — szaladt ki a száján az irigysége. — Hogy csináltad?

— Szolid voltam és sok haricska-puliszkát ettem.

— Hát az jó: a haricska-puliszka?

— Meghiszem azt. Ha akarod, csináltatok estére.

— Csináltass. Mindent csinálthatsz csak rántott csirkét ne, mert attól utáltam meg a nyarat falun.

— Hahaha, hihihu, — kacagott Bálvándy, — ne félj, fatányérosost fogsz kapni káposzta borral.

— No arra kíváncsi vagyok: a káposztaborra.

— Az igen kitűnő, — állította Bálvándy és azt is megmagyarázta, hogy miért oly kitűnő.

Nincs olyan erdélyi ur, még ha fejedelmi sarj is, aki ne értene a konyhaművészethez. Gróf T...y valóságos ételköltő, olyan ételeket komponál, amiket senki se tud megcsinálni az ő szakácsán kívül.

A sneffet például úgy sütteti meg, hogy belevarratja egy kappanba, a kappant egy pulykába, a pulykát végre egy borjuba. Tehát alapszában véve nem is sült a sneff és mégis megsül. Ebben van a vicc. Kár, hogy költséges egy kiscit.

De volt invenciója Bálvándynak is. Ő is szerkesztett nem egy ételkölteményt. Ilyen volt a rákpástétom írósvajas-tésztaiban és az uborkával megspékelt ürügerinc, tárkonyecetes lében.

Muki már ismerte az ételeket. Nem felejtkezett meg róluk.

— Mikor csináltatsz egyszer ecetes ürüt? — kérdezte a gazdáját.

— Majd holnap, — jelentette az örömmel — a gyermekeim tiszteletére.

Muki bizony nem is tudta, (vagy elfelejtette), hogy Bálvándynak gyermekei vannak.

— Hát hol vannak a gyermekeid?

— Angliában voltak lord Chesternél.

— Chesternél, hát már olyan nagyok?

— Hisz beszéltem neked rólok... A fiam huszonkét éves a leányom tizenkilenc; holnapra város őket haza.

— Örülök, hogy megismerkedhetem velük...

— Csak arra kérlek — figyelmeztette barátját Toncsi báró kissé megalapulva, — hogy legyünk komolyabbak, ha itt lesznek.

Pardon, — kérte ki magának Muki a figyelmeztetést, — csak nem gondolod, hogy egy előkelő fiatal hölgy...

— Nem a leányom miatt, — vágta el a szavát Bálvándy, — az pompás egy leány, olyan szilaj és jókedvű, hogy felmászik neked az almafára is, hanem a fiam...

Muki elnevette magát.

— Hahaha, félsz a fiadtól?

— Attól tartok, hogy számárnak hisz.

— Ne mondd...

— Becsületemre!

— Hát olyan?

— Olyan. Rengeteget összetanult... Képzelted: pápaszemet visel az orrán, mint egy német professzor.

— Pápaszemet, hüha!

— Pápaszemet. Ötszáz éves a nemzetségünk, de ő közöttünk az első, aki pápaszemet visel.

Pedig, — jegyezte meg Muki, — a hegyek között nem igen szokott az ember szemek elkopni.

— Hát hol?

— Az Alföldön, a laponos.

— A laponos? Hogy-hogy?

— Ugy, hogy ott igen nagy distanciákat kell neki leküzdenie s nem pihenhet meg sehol.

(Folytatjuk.)

A mindnyájunknál okosabb bolond históriája

Elmeséli: LÁP PÁL és GONDOS SÁNDOR

(Folytatás).

Nemcsak gyerek észnek, de felnőttnek is szeget üt a koponyájába a kérdés.

— Miért verekednek és harcolnak egymással a hangyák?

A föld olyan nagy, a hangyák pedig olyan aprók hogy kényelmesen elférnek egymás mellett, nincs semmi szükségük arra, hogy összemarakodjanak. Sokszor mértőfeldekét járhat az ember anélkül, hogy egyetlen hangyabolyt találna. Még ahol vannak is, ott sincsenek hangyabolyok egymás hegyén-hátán, tehát miért vágyakoznak arra, hogy raboljanak.

Különös dolog ez. Azok az emberek, akik a dolgokat sőt-té szemüvegen át nézik, azt mondanák reá bölcsnek látszó ábrázattal:

— A hangya természete is olyan, mint az emberé. Telve van önzéssel. Voltak nagy birodalmu királyok, végtelenül gazdagok, akik még is többre vágyakoztak. Ott volt például a régi korszakbeli Nagy Sándor király, aki nem tudott nyugodni addig, amíg az egész világot meg nem hódította, már tudniillik azt a világot, ami akkor ismeretes volt és ami korán se volt olyan nagy, mint amilyen nagy ma.

A hódítási vágy, ami voltaképpen rablási vágy, éppugy megvan az emberekben és a hangyákban, mint minden más állatban.

Az ám bizony! Akármilyen nagy koncot dobunk az egyik kutyának és akármilyen kicsinyet a másiknak, a nagy koncos még is csak megpróbálja, hogy a kicsit is elrabolja.

Herman Ottó erre a kérdésre is kitért mondván:

— Miért viselnek háborút egymás között a hangyák? Ezt a kérdést nem így kellene mondani. Azt kellene kérdezni, hogy kiért? A hangyák világa éppen olyan, mint az embereké volt a középkorban vagy azelőtt.

A régi korban nem volt alkotmányos ország a földön. Igaz, ma sincs, csak a bolondik hiszik, hogy van. A régi világban a királyok teljhatalommal uralkodtak. Aki parancsuknak nem engedelmeskedett, azt kerékbe törettek, felakasztatták, lefejeztették, vagy nyársba huzatták.

Az emberek csak azért voltak, hogy a királyt szolgálják. És a hangyáknál sincs más-ként. Az egész különbség csak annyi, hogy a hangyáknak nincs teljhatalmu királyuk, hanem királyné uralkodik felettük. Egy potrohosra hízott, a többinél százszor nagyobb hangya, amely zsarnok módjára uralkodik a többi felett.

Megrázta hosszú haját Herman Ottó, amely vállaira omlott le és mindig szépen hátra volt simítva, majd így folytatta:

— Az emberi királyok és a hangya királyok között azonban nagy különbség van. Az emberi királyok és királynék semmirevalók, nincs belőlük senkinek semmi haszna, hiszen voltaképpen csak herék, csak elősdiék (nagy ellenzéki volt az öreg tudós, mindig Kossuth-párti programmal választották meg Miskolcon képviselőnek), ellenben a hangyák királynéjának fontos hivatása van a természetben. A hangyák királynéjának az a munkája, hogy folyton szüljön, hogy fenntartsa a hangyafajt és ez nagyon elfoglalja mert egy hangyabolyban csak egy királyné van és annak a feladata az, hogy a faj fenntartásáról gondoskodjék.

No, a gyerekek akkor még nem sokat tudtak a fajfenntartás dolga felől és bizony ember is van bőven, aki most először hall felőle.

Kérdezzük csak meg a legtöbb ismerősünket, hogy mi a csodának vagyunk mi voltaképpen ennek a bolond földnek a hátán? A legtöbbje bizonyára azt mondja:

— Azért, mert úgy lett rendelve, hogy az ember legyen a föld ura.

Fészkes csodát! Azért vagyunk a föld hátán és semmi másért, hogy utódotokról, a fajfenntartásáról gondoskodjunk. Azért vagyunk a földön, hogy gyermekeink legyenek és ha azokat önálló embereké neveltük, akkor hivatásunk megszünt és mehetünk a csodába, az örök megsemmisülésbe, mert feladatunkat betöltöttük. Persze azzal, hogy egy-két vagy több gyermeknek életet adtunk még nem vegeztünk el mindent.

Nem vagyunk olyanok, mint a pillangó, amely mikor kikerült apró tojásait, a jövő nemzedéket, akkor elpusztul. Nekünk nincs ilyen könnyű dolgunk. Nekünk még élnünk és küzdenünk kell addig, amíg a tehetetlen kis gyermekekből ép és egészséges embereket tudunk nevelni, akik folytatják tovább azt, amire mi már nem vagyunk képesek. Ez a természet rendje és ez a mi emberi hivatásunk.

A hangyáknál a faj fenntartásának munkája a királyné feladata és mivel sok hangyára van szükség, más munkára nem is ér reá. Ott ül napokan, heteken, hónapokon, talán éveken át a királyné a hangyaboly mélyén, petyegtetli szorgalmasan az apró és mindig fehér hangya tojásokat, közben pedig a felnőtt hangyák vas szorgalommal dolgoznak azon, hogy szorgalmasan etessék, táplálják, jólétéről gondoskodjanak.

Mikor azután a királynét etető, a szorgalmasan dolgozó hangyák megöregednek, akkor már felnőttek az újabb, fiatalabb hangyák és akkor az öregek beadhatják a kulcsot és meghalhatnak. Amit meg is tesznek minden ellenállás és okoskodás nélkül. Mikor az öreg hangya ideje elérkezett, akkor egyszerűen ráfekszik a hátára, behunyja fáradt szemét és csenden hangon, hangya nyelvet használva, azt mondja:

— Nekem elég volt a munkából. Dolgozzék ezentul más. Én most elmegyek a boldogabb vadászterületekre, ahol a tisztességben élt hangyának nincs más dolga, csak az, hogy a paradicsomi tubafa árnyékában üldögéljen és bámulja a tulajdon köldökét.

Ha van a hangyáknak valóságos, az bizonyosan olyan, mint a törökőke, amely azt mondja, hogy a mennyországbeli boldogság az egész életet át dolgozott emberre nézve a teljes tétlenségben rejlik, amikor újját se kell megmozdítania többé, hogy jólétben legyen. Látszólag nagy boldonság ez, de nagyon megfelelő a szegény ember gondolkodásának. Olyan, mint az egyszerű juhász észjárása, aki a mennyország felől azt mondotta:

— Olyan hely az, ahol nem én vigyázok többé a juhokra, hanem a juhok vigyáznak én rám.

A hangyatársadalom tehát királyság formájában van szervezve és ez talán szerencse a hangyákra nézve, mert így legalább nem kell törvényhozással, konvenciókkal és hasonló dolgokkal vesződniük.

Képzeli csak el, hogy egy betegségyógyító konvencióra hány delegátust küldenének a szapora hangyák! Vége-hossza nem volna ott a sok beszédnek. Megbolondulna a szóáradattól a sok becsületes hangya, hiszen sokszor a kevesebb számú emberek is megbolondulnak a konvenciókon a sok beszédűl és rossz határozatokat hoznak.

Többször említettük az eddigiek során, hogy a hangyák beszélnek. Hogyan és milyen nyelven beszélnek a hangyák? Ezt is megmondta Herman Ottó.

— A hangyák úgy beszélgetnek egymással, mint a süket-némák. Taglejtésekkel. És mivel nem látnak kellően, ezt is a maguk módja szernt csinálják. A hangyák első lábai a kezek, amelyek nagyon érzékenyek és amelyeket a tudomány "antenna" néven emleget. Ha két hangya találkozik egymással, megismeri egymás fajtáját a szagáról. És akkor ki-nyújtják a csápjukat, az első lábaikat, a kezeiket és összedörzsölik azokat. Akárcsak az emberek amikor kezet fognak egymással. És összedörzsölés közben rövidebb és hosszabb lökéseket adnak egymásnak. Egyik lökés erősebb, a másik gyengébb. De mindegyiknek meg van a maga értelme. Minden egyes dörzsölés más-más betűnek felel meg, ezekből a betűkből lesznek a szavak, a szavakból a mondatok.

Felnézett az égre Herman Ottó, nagyot sóhajtott és így folytatta:

— Mindez arra mutat, hogy a hangyának is van esze. Nem emberhez, hanem hangyához való esze. Az ökörnek is van esze. Magához való esze. Tudja, hogy ennie kell, tudja, hogy engedelmeskednie kell az embernek, tudja, hogy ha jön az este, le kell feküdjék és pihenjen, tud az onfelül is egyet és mást, sőt néha meg is mondja azt, amit tud, de az ökör beszéde nekünk csak értelmetlen bögésnek tűnik fel. Értelmetlennek találjuk a madarak csicseregését is, pedig nagyon sok ész van abban. Nézzetek csak a szajkót, a mátyás madarat. Ez a szép, de huncut madár nyugodtan üldögél az erdőben addig, amíg észre nem veszi, hogy jön a vadász a mezők felől, hozza azt a veszedelmes botot, ami tüzet és halált okád, ha nagy menny-dörgéssel megszólal. És amint észreveszi ezt a szajkó, el kezd rikácsolni éles hangon. Nem egyszerű rikácsolás az, hanem fontos beszéd, figyelmeztetés a többi mátyás madárnak:

— Vigyázzatok, testvérek! Jön a két labu szörnyeteg, való-lán van a halált okádó bot és valami rosszat akar csinálni nekünk.

Megérti a szajkó beszédét minden állat az erdőben, csak éppen az ember nem, mert minden földi teremtes között az ember a legostobább. Az özek felszedelőzködnek és mélyebbre huzódnak a sűrűben. A nyulak a vacokban erősebben lapulnak. A róka óvatosan körülnéz és az erdő szélére sompolyog, hogy saját szemével lássa a közelgő veszedelemet. A mérges kigyó az egyetlen aki meg se mozdul, mikor a mátyás madár veszkiáltása felhangzik. Az ott maradt nyugodtan fekvő, mintha csak azt mondaná:

— Vigyázzon az, aki közeljembe jön. Miért vigyázzak én?

Most már csupán egyetlen kérdés vár tisztázásra. Az, hogy hogyan és mivel hadakoznak a hangyák, mikor lát-

szólag semmi fegyverük sincsen.

— A hangya fegyvere a két első lába és a szája, amelynek fogai vannak. A hangya két első lábával ragadja meg ellenfelét és főleg azzal próbálkozik, hogy annak alsó testét, a hasát harapja le. De ha teheti, akkor leharapja az ellenfél fejét is. Azt lehetne hinni, hogy a hangya nagyon gyenge állat. A megfigyelés azonban azt mutatja, hogy természetéhez képest a hangya legalább negyvenszer olyan erős, mint az ember.

Ha az ember aránylag olyan erős lenne, mint a hangya, akkor sziklákat tudna elgördíteni és felemelni helyük-ből. A hangya egy saját testénél hatszor nehezebb bogarat fel tud venni a földről, szájában magasra tartani és el tudja azt vinni a hangyabolyba. Olyan, mint az orosz-lán. Az orosz-lán egy csapásra leüt egy nagy bikát, azután felkapja a szájába, átugrik vele a kerítésen és elviszi egy-két mértföld távolságra is. Nagyságához képest a hangya is képes ilyen erőfejtesre.

Mélázott az előadás közben a tudós, majd rekedtes hangon folytatta:

— Mint az emberek között, úgy a hangyák között is vannak erősök és gyávák. Vannak hangyák amelyek vad bátorsággal rohannak a csatába, nem is gondolva arra, hogy abban maguk is eleshetnek. És vannak köztük gyávák, akik vagy elszaladnak, vagy a csatavonal háta mögé huzódnak leleskednek. Mikor látják, hogy valamelyik bátrabb hangya már összeakaszkodott ellenfelével, akkor hirtelen oda-rohannak, hátulról elkapják az ellenséges hangya lábát, leharapják azt és ilyen módon segítik az igazi harcosokat.

Szeliden, de bizonyos bánatossággal mosolygott Herman Ottó és hozzátette:

— Az emberek között is vannak ilyen gyáva természetűek és csak az az utálatos, hogy diadalmas harcok után rendeznek ezek kiabálást a leghangosabban, ezek dicsekednek a legszájasabban, ezek követelik a maguk részére az érdemet.

No, ilyen közöttünk is volt iskolában. Ott volt például Bauerbach Lajos, akinek cérna vékonyságuk voltak a karjai, meg a lábai, aki elszaladt, ha a házi nyul ránézett vagy a gunár rászíszegett. Ott volt az minden alkalmommal, ahányszor csak verekedtünk, de hol a pad alá bujt, hol a bokrok közé rejtőzött el, hanem mikor győztünk, akkor neki járt legjobban a szája. Ellenben, ha mi kaptunk ki, akkor Bauerbach Lajos szaladt mindig legelől úgy, mint a megijedt nyul.

Nem irigylendők a hangyák, ha ilyen emberek is vannak közöttük.

És most, hogy eddig a pontig eljutottunk, bevallhatjuk, hogy ennél többet nem tudunk a hangyák felől, mert délre harangoztak, nekünk, kis diákoknak haza kellett szaladnunk az ebédhez és mi bizony — 'kis önzők — faképnél hagytuk a jeles tudóst.

Amit ma sirván-sirva sajnálunk. Mennyi mindent tanulhattunk volna tőle, ha állandóan velünk marad.

(Folytatjuk)

Buy neckties with what it saves

It isn't necessary to pay \$50 or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, brightens and protects your teeth. More over it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—neckties are merely a suggestion. Lambert Pharmaceutical Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25¢

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
3502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
Telephone Vinewood 1-8222Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesSubscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

21

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

ELVÉGEZTETETT

A világháború "hősei", akiknek nagyon nagy része nem volt túl egy percre sem a határon s akiknek még nagyobb része a harcot soha nem látta, a hadisarcot kollektálni fogja rajtuk a jövőre.

Három hónapon belül a kétezrháromezreszáz millió dollár azonnali kifizetése meg lesz szavazva, mert a múlt évben egymással marakodó hős urak végre megegyeztek egymással.

A volt katonák tudvalevőleg több csoportban vannak szervezve, és ezeknek mindegyike más megoldást ajánlott arra nézve, hogy a bönust miből fizessék.

Hála Isten, most már meg van a teljes egyezés és elhatározták hogy ezzel a kérdéssel ők nem fognak törődni. Csúpan azt követelik, hogy az 1945-ben esedékes öönust azonnal megkapják.

Ha szükséges, elfogadják, akár inflációs dollárban is, de a választási évben okvetlenül kollektálni akarnak.

Ez a polgárságra vetett hadisarc a legnagyobb szegylene az országnak.

A háboruban a katonáinkat becsületesen fizettek.

A kormány hihetetlen olcsó áron tízezer dolláros bizsistást ajánlott a számukra, a hős urak azonban nem akarták azt a csekélységet sem fizetni, amit ezért kértek tőlük.

Igy kicsikarták a bönust, amely voltaképpen olyan életbiztosítás lett volna, hogy az élve maradt katonák 1945-ben kaphatták volna azt ki teljes összegben.

Még meg sem száradt a ténta ezen az egyezségen, amit akkor "hálával" fogadtak máris agitálni kezdtek, hogy az 1945-ben esedékes összeget fizessék ki azonnal.

És mert a volt hősök és azok nejei, mamái, keresztmamái mind szavazópolgárok, a törvényhozók nem mernek becsületesek maradni. Kifizetik a hadisarcot, amit a saját katonáink kivetettek a nemzetre.

Igaz ugyan, hogy tíz millió éhes nincstelen van az országban, akiknek a kormány pénzhián kénytelen a közmunká-

AZ ÉN DRÁGA
KIS FIAM MOST
UGY ESZIK MINT
A KIS MALAC...

"Olyan vékonyka volt, nem volt étvágya; már nem tudtam, hogy mit csináljak vele."

Anyák azt mondják, hogy a Triner féle keserű bor az orvosság a sovány, táplálatlan gyermeknek. A benne levő szerek a legjobbak, amiket az orvosi tudomány az emésztés és a táplálkozás, étvágytalanság, fejfájás, álmatlanság, gázok szagos száj és borbájok ellen, amelyek a rossz emésztés következményei. Kellemes beszélni, megbízható családi orvosság. Minden patikában kapható.

TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE

Joseph Triner Co., Chicago

HETI SZEMLE

BÉKÉRŐL BESZÉLT

az elnök, mikor a Fehér Ház előtt felállított karácsonyfán kigyulladt a lámpák fénye s nem ártana tisztában lenni vele mindenkinék, hogy az európai béke sorsa ezuttal az amerikai kormány és a kongresszus kezébe van letéve.

Ha az Egyesült Államok kiviteli tilalmat nem vetnek az olajra, akkor azt nem fogják megtenni az európai hatalmak sem s úgy az angol, mint a francia kormányok örülni fognak a kifogásnak.

Ha azonban az amerikai kongresszus elrendeli a kiviteli tilalmát, akkor a Ligába tömörült hatalmak egyebet szintén nem tehetnek s ebben az esetben Mussolininek csak két dolog közt marad választás.

Vagy eltávozik több-kevesebb békével, vagy elköveti a modern idők legnagyobb örülségét és gonoszságát és megindítja a háborút Európában.

Meg kell állapítanunk, hogy Európa "államférfijai" jelenleg háborút nem kívánnak, hogy szeretnének az olaj-bojkott következményei alól kitérni s hogy csak az angol közvélemény szorítja őket a szigorubb lépésekre.

A KONGRESSZUS
LEGFONTOSABB

elhatározása tehát nem az lesz, hogy ki fogják-e és miből fogják a bönusnak nevezett hadisarcot kifizetni, sem pedig az, hogy mennyit szavaznak meg ismét közsegélyre.

Még az AAA, CCC stb. is csak ennek a nemzetnek a sorára lesz közvetlen hatással, de a semlegesség feletti döntés esetleg az egész világ sorsát könnyen eldönti.

Természetes hát, hogy ezzel foglalkoznak a legkevesebbet a törvényhozók és az újságok, miközben oldalakon át tanulmányozzák és találgatják, hogy milyen programot terjeszt a kongresszus elé Roosevelt a napokban.

Folyik a nagy vita, hogy a költségvetés milyen lesz, hogy a deficitet mennyire tudja az elnök az új üzleti évben (1936 július—1937 június 30) levágni, hogy milyen összeget kér újra segélyre, hogy miből fogjuk a kétezrháromezreszáz millió hadisarcot fizetni s közben a politika szennyes áradata az egész törvényhozási ülésszakot előnti.

HAZA-BESZÉL MÁR

minden szenátor-jelölt és valamennyi kongresszmen, hogy ne is beszéljünk azokról az urakról, akik elnökjelöltséget kívánnak lenni a republikánus ellenzéknek.

Nem kerül a kongresszus elé egyetlen javaslat, amelynek eldöntésénél az ország érdekei lesznek majd tekintettel, mert minden egyes szavazatot úgy adnak le, hogy annak következményeit mérlegelje a honatya, aki újra jelölt lesz.

Tekintettel lesznek majd arra, hogy a tőkés csoportok száz-szemű lobbyja és lobbyistái mit parancsolnak, mert hiszen a választáshoz a pénzt a tőkés adja és tekintettel lesznek majd arra, hogy mit szólnak majd egy-egy szavazathoz a polgárság. Csak a nemzeti érdekre nem fognak egy jöttánnyal sem gondolni és ebben az ülésszakban az lesz igazán elfelejtve.

S ha a honatyák gyáva számítása olyan szomorú nem lenne, akkor nevetnünk kellene azon a hidegrázáson, amit a Townsendisták okoznak az összehúzó parlamentnek.

TUDJA MINDEN EMBER

a kongresszus mindkét házában, hogy a Townsend-plant lehetetlen életbe léptetni, mert az negyvenezer millió dollárba kerülne évente s mégis valószínűsít, hogy az európai béke sorsa ezuttal az amerikai kormány és a kongresszus kezébe van letéve.

Mindezeket kivül még két gondjuk van, aszerint, hogy a kongresszus melyik oldalán van az ülések.

A kormánypárt honatyáinak az a gondjuk, hogy a nagytőke utasításait követve, ne szakítsanak végleg az adminisztrációval, mert a választások alatt még mindig nagyon hasznos lesz az elnök kabátjába kaspaszkodni.

Az ellenzéki honatyák viszont azon lesznek, hogy minél több alkalommal és ürüggyel használhassanak ki egy-egy kérdést, amelynek során a kormányt támadva politikai tőkét tudnak a republikánus pártnak kovácsolni.

S MINDEZEK TETEJÉBE

ott lebeg Washington felett a nagy kérdőjel, a nagy bizonytalanság, hogy a Supreme Court mennyit hagy meg az új dealból.

Január 6-ától kezdve minden hétfőn a kormány tagjait fogja a hideg kirázni, mert esedékesek a legfontosabb döntések, amelyek megállapítják, hogy a legelső bíróság mennyi szabadságot engedélyez a népképviselőnek, vagyis a polgárságnak.

Valójában lehetetlen a kongresszus munkáját alaposan előkészíteni, mert hiszen hét-olthétre olyan politikai és gazdasági bombát dobhat abba a Supreme Court, amely szükségserűleg más irányba fogja a törvényhozás munkáját terelni.

Az AAA, a Guffey bill, a Bankhead bill, stb. megsemmisítése azonnali intézkedéseket követelhet a kongresszustól, a melyek alól lehetetlen lesz kitérni.

Ha azonban az új deal törvényeinek a legnagyobb részét meghagyná a Supreme Court, akkor talán a ház üléseit júniusra bezárnák.

KEVESET IRNAK A LAPOK

az új deal egyik legértékesebb fejezetéről, amelybe nem tud beleszólni a Supreme Court.

Két hete a Great Northern vasúttársaság száz millió dollárt akart bankároktól kölcsönvenni, akik ötös kamatot kívántak és egy százalékot kértek azért, hogy a kölcsönt folyósítsák a — magánemberek pénzéből.

Az RFC az utolsó pillanatban közbe lépett, tudatta a vasúttársaság igazgatóságával, hogy a pénzt négy százalékra, minden közvetítési díj nélkül megadja s az igazgatóságban ülő nagykapitalisták nem mertek az ajánlat elől kitérni.

A kamat-különbség évi egymillió kétszázezer dollár megtakarítást jelent a vasutnak s további hasonló megtakarításokat ezentul is tudnak eszközölni.

Pár nappal később az ICC tiltotta meg a New York Central vasutnak, hogy nyolcvan millió dollárt vegyen fel hat százalékra s kijelentették, hogy a vasut legfeljebb öt százalékot fizethet.

TUDNIA KELL
AZ OLVASÓNAK,

hogy a vasutak teljes csődjé, azok magas viteldija s az ár-

drágításban annyira bűnös magas teher-fuvardíj nem azért van, mert a vasutak üzemeltetése magas, vagy mert sokat fizetnek a munkásnak, hanem csupán azért, mert tele vannak adóssággal s a tartozásra hihetetlen magas kamatokot fizetnek.

A bankár urak rabolták tönkre minden nagyobb vasutvonalát az országnak s a bankár urak szédülten vették tudomásul, hogy a kormány kamat-politikája őket a vasutaknál is utólrte.

Az építkezéssel azért késnek, azokat azért huzzák-halasztják, mert építésre már rég nem lehet és soha nem szabad megbocsájtani ennek az embernek.

A Liberty League, jelenlegi ura és gazdája még az aggségelyeket és a munkátlanlanság esetére való biztosítást, vagyis a társadalmi biztosítást is ellenzi, de mert nyíltan azzal szembe fordulni nem mernek, csak azt követelik, hogy a törvény végrehajtását halasszák el, amíg azt "részletesebben nem tanulmányozzák."

A BANKÁROK ÉS A TÖBBI

milliomosok és milliárdosok azonban nem olyan árva gyerekek, akiknek a szavát nem hallja meg a nemzet s ők gondoskodtak róla, hogy követeléseiket a törvényhozás idejében megismerje.

A kongresszus ülésének a kezdetére tehát nyilvános gyűlést rendeztetnek a Liberty League-nak nevezett szörnyszülöt, amely csak a milliomosok állítólag fenyegetett szabadságát akarja védelmezni és felvonultatták a népiogok kivénült primadonnáját, hogy ő adja elő a nagyurak minden kívánságát.

Al Smith volt demokrata elnökjelöltet, a nagytőke dédelgetett — és alaposan megfizetett — kedvencét rendelték ki, hogy egyrészt a Roosevelti adminisztrációt támadja, másrészt adja ki a kongresszusnak a nagyurak parancsát.

Régebben a Liberty Liga terrorizálni próbálta a Supreme Courtot, mikor az ország 57 "legelőkelőbb ügyvédje" az új deal összes törvényeinek az alkotmányossága felett szavazott, később a Fehér Ház ellen fordultak.

Most aztán kormányzatunk harmadik szervét, a kongresszust fogják befolyásolni, elmondva nekik, hogy mi az új deal ellen a kifogásuk.

TIZENKÉT KIFOGÁST

emeltek, de egyetlen új indítványuk nem volt arra nézve, hogy mégis hát mit kel-

lene csinálni a kormánynak, ha — szerintük — az ország boldogulását keresné. Ők azt követelik, hogy a kormány, mint a multban, semmit ne csináljon s bizza a tőkére az országot.

Mindez nem felháborító az Al Smith részéről, aki annyit köszönhet a demokrata pártnak és aki a megfizetett öreg ringyók receptje szerint minden szemérmét ledobta, mikor az Empire Buildingnél az ötvenezer dolláros dszabót átvette, de van valami, amit soha nem lehet és soha nem szabad megbocsájtani ennek az embernek.

A Liberty League, jelenlegi ura és gazdája még az aggségelyeket és a munkátlanlanság esetére való biztosítást, vagyis a társadalmi biztosítást is ellenzi, de mert nyíltan azzal szembe fordulni nem mernek, csak azt követelik, hogy a törvény végrehajtását halasszák el, amíg azt "részletesebben nem tanulmányozzák."

És a fish-marketnek ez a régi pedlerje, akinek a kormányzó párt egyszer a Fehér Házat ezüst tálcán kínálta, most elég elvetemült, hogy ilyen program mellett menjen Washingtonba tüntetni és beszélni.

OTT ÁLLNAK TEHÁT

egymással szemben a hajda-

ni jóbarátok, akik közül az egyik jómódban született és ennek dacára három éve a legszörnyűbb viaskodást folytatja a szegényekért az uralkodó osztállyal, a saját önzó osztályával és a másik, akit a szegény sorsból emelt fel a népbálynaknak, de aki eladta magát a tőkének s most van szemme, hogy a nincsteleneknek ígért alamizsnát próbálja meg a szegények kezéből kiűtni.

Ha volt valaha utálatos áruvás a világon, ha volt valaha szemérmetlenség, amit kihívóan kivittek a piacra, akkor Al Smith mindezeket felülmúlja, mert a ragadozó tőkés osztály az Empire Building pénzügyi és fizikai magaslatáról megmutatta neki az ígéretnéket azt az országot, amelybe áruvás útján kell belépni, de amely aranydollárokkal van kirakva.

Nem Rooseveltet szurja hátba Smith Washingtonban, hanem azokat a tömegeket, amelyek a vállalkra emelték, hogy feljussanak a magasba.

A SEGÉLYÜGYEK
KÉPEZIK

majd a legtöbb vitát a kongresszusban és azon kívül, bár a tőkésnek nem segélyekről, hanem az adókról fognak beszélni. De természetesen a deficitek azért vannak, mert a

(Folytatás az 5-ik oldalon)

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK

KIFIZETÉSE AZ ÓHAZÁBAN JÓTÁLLASSAL
PÉNZKÜLDEMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN
ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG
TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJA A MAGYARSÁGOT

THE HARBOR STATE BANK

ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzüintézet 67 év óta
szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Erezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. :: Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK-BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

A

10 centért 300 dollárig biztosíthatja gyermekét
a Munkás Betegsegéíző Szövetségnél

Magyar-Amerika egyik legrégibb és legmegbízhatóbb testvéri alapon működő egyesületénél. 160 osztálya van az Egyesült Államokban. EGYTÖL 16 ÉVES KORIG — MINDEN ORVOSI VIZSGÁLAT NÉLKÜL — ajánlattal felveszik gyermekeit. Felvételtkor csak 20 centet fizet, azután pedig 10 centet fizet havonta gyermeke biztosításáért. Ha most beiratja, egy havi díját elengedik.

FELNÖTTEK — 50 ÉVES KORIG — a biztos American Experience táblázat szerint beléphetnek \$300, \$500, \$750 és 1000 dolláros halál-eseti járulékra való biztosítással. Heti \$7 betegsegélyt, születési díjakat, csondulási díjakat és tagdíj kölcsönöket nyújt gyorsan és pontosan a MUNKÁS BETEGSEGÉLYŐ SZÖVETSÉG.

HA MOST CSATLAKOZIK,
KÉT HAVI DIJÁT A KÖZPONT ELENGEDÍ
Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak az osztályok titkárai és a központi titkár:

L. Somló

P. O. BOX 1180 — EAST PITTSBURGH, PA.

B

M

Sz

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

nincsteleneket úgy-ahogy el-látják, mikor tehát az állam-háztartásnak az egyensúlyát követelik, akkor a segítők el-len beszélnek.

Nagyon jó volt, hogy Roose-velt az "alkalmazhatatlank" segélyezését visszavonta az ál-lamokra és a városokra, mert ezentul kevesebbet fognak a nagy szövetségi kiadások ellen izgatni.

És majd Kansas népe pél-dául megtudja, hogy miközben az új republikánus csillag, Landon kormányzó (akit csak most próbálnak csillagra fé-nyesíteni) Kansas állam mér-leget egyensúlyba hozta, a szövetségnek került közel száz millió dollárjába, hogy annak az államnak a nincstelenjeit ellássák.

A nagyvárosi lapok hamis hangjai is kevesebbet fognak a szövetség pazarlásáról hazud-ni, ha a nagyvárosok nagy adó-fizetői elkezdene a segélyter-hek alatt morogni.

TERMÉSZETESEN SZÜNTELENÜL

tovább tart az ellenforradalom, amit a kormány és az új törvények ellen a nagytőke in-dított, s amit minden fronton fokozott erővel folytatnak és hetenként a perek légijátát ad-ják be a különböző courtokon minden egyes törvény ellen.

Éppen ezért a kormány arra kérte a legfelső bíróságot, hogy ezeket a döntéseket siet-tesse, szüntesse meg a nagy bizonytalanságot az országban és például a Guffey törvény al-kotmányosságának az eldönté-sénél az alsó bíróság ítéletét ne várja be.

Ezt a bíróság megígérte és mert ez volt a legutolsó lé-nyeges új deal törvény, biz-tosra vehető, hogy juniusra en-nek a sorsa is el lesz intézve. És amennyiben a Supreme Court utját állná minden ha-ladásnak, a polgárságnak lesz rá ideje, hogy alkotmánymódo-sításra gondoljon.

A LINDBERGHÉK TÁVOZÁSA

volt a lapok szerint a leg-nagyobb eseménye az orszá-gnak, mi azonban képtelenek va-gyunk abban olyan óriási dol-got látni.

Teljesen megértjük például azt, hogy az elsőszülöttük vesz-tése a szülőket állandó ret-tetésben tartja a második gyermekükért, viszont mi igenis el tudjuk azt is képzel-ni, hogy a Lindbergh vagyon-nal itt is lehet a gyermek biz-tonságára vigyázni.

Ez alkalommal az újságok mind elsirják, hogy Angliában mennyivel nagyobb a bizton-ság és meg látszanak feled-kezni arról, hogy Angliában a társadalom masinériái évszázadok hosszu ideje alatt fejlőd-tek, míg itt egy kialakulóban levő nemzet próbál végleges berendezkedést keresni.

Mi valószínűbbnek tartjuk azt a halkan elmondott álli-

tást, hogy Lindbergh így kíván nyomást gyakorolni Jersey ál-lam kormányzójára, akiről fel-tehető volt, hogy a Hauptman kivégzését elhalasztja, mert nem hiszi, hogy tisztán látunk már a gyermekrablás ügyében. És egyáltalán azt sem tartjuk írártknak, amiről csak újság-írók mernek süttogni, hogy a tervezett Európa-Amerika légi vonal megszervezésében része lesz Lindberghnek.

A MUNKA ÉS A MUNKÁS

frontján szélcsend volt a múlt héten, bár természetesen a folyamatban levő sztrájkok ügyében semmi nem történt.

A Gulf kikötő munkásainak a sztrájkja tovább tart s a Standard Oil hajóit most min-den kikötőben bojkottálni akar-ják a munkások, mert a Stan-dard Oil akadályozta meg, hogy a kormány meghívására a Gulf kikötők munkaadói szó-ba álljanak a munkással.

Barnertonban a hevesnek in-dult sztrájkot elintézték, he-lyette azonban Minneapolis egyik bérharcához kellett a miliciát kihívni. A detriti autó alkatrészek sztrájkja tovább tart s bár hivatalosan az AFL most már nem vállalkozik a sztrájkjtörésre, a munkaadók-nál ma már ötven százalékos üzem van.

A PWA szétszórt sztrájkjai kisebb eredményeket érnek s a múlt héten pl. javították Ca-rolinában a PWA munkások bérét tíz perccel, ahol pl. a néger munkás havonta csak 23 dollárt kap.

ERŐSEN FIGYELNEK

a munka világában az AFL végrehajtó bizottságának ja-nuár 15-re Miami-ba összehi-vott gyűlésére, ahol foglalko-zni fognak a Lewis féle láza-dással.

Lewis, a United Mine Wor-kers feje és hét más nagy szer-vezet tisztikara szövetkezett, hogy rákényszeríti az ipari szervezkedést az AFL-re s nem lehetetlen, hogy súlyos test-vérharc lesz a mozgalomból.

A mesterséges szerint való szervezkedés sokkal több tiszti-karnak ad a graftre alkalmat, ragaszkodnak tehát a szervez-kedésnek ahhoz a régi formá-iához, amely soha kellő ered-ményeket nem hozott a mun-kásnak.

Bármily komisz basának bi-zonyult John L. Lewis a bá-nyászok szervezetében, ez a küzdelem támogatást érdemel, bár sokkal rokonszenvesebb lenne az igyekezete, ha a bá-nyász szervezet elnökségéről lemondana és nem annak a szer-vezetnek az erején és a pénzén fogna ehhez a munkához.

AZ ÜZLETVILÁG HIREI

erősen vegyesek és inkább a várható, mint a jelenlegi jó időkről, vagy javulásokról be-szélnek.

Első sorban le kell szöge-znem, hogy a karácsonyi bevá-sárlások nem voltak olyan sz-lyosak, ahogy azt a napilapok estették és a tulzott hírek csak arra szolgáltak, hogy a fogyasztokat "stampede"-olják a vá-sárlásra.

New Yorkban például ez év-ben kevesebbet vásároltak, mint a múlt évben s a vidék városai-ban sem volt nagy a forgalom emelkedése. Itt-ott tíz-tizenkét százalékkal a fo-gyasztás nagyobb volt, mint-hogy azonban annyiaval átlag minden drágult a múlt év óta, a karácsonyi hónappal igazán nincs mit dicsekedni.

Míthogy a villany fogyasztás is csökkent egy kevéssel, fel lehet tennünk, hogy a könnyebb iparban kisebb visz-szaesés volt, ami azonban ter-mészletes ilyenkor.

ANNÁL ÖRVENDETESEBB

az, hogy a nehéz ipar üzeme állandóan emelkedik s hogy a kilátások a nagy acélgárakat súlyos befektetésekre csábítják.

Csupán Pittsburgh vidékén közel száz millió dollár befek-tetést fognak az acélvállalatok eszközölni a közeli hónapok-ban, hogy gyáraikat megfele-lően modernizálják.

Ez nem jó hír St. Louisnak és Toledonak, mert a nehéz ipar tíz év óta arra készült, hogy ebben a két városban s különösen St. Louisban létesít új ipari központokat s elévült Pittsburgh-körzetbeli telepei-keket újra építeni itt fogják.

A nehéz ipar arra számít, hogy az automobil iparon ki-vül a vasutak lesznek nagy be-ruházásokra kényszerülve a közeli hónapokban és utána olyan építkezési boom lesz; amely nagy rendelkezéseket adhat állandóan az iparnak.

Az automobil és az alkatrészek gyárak hasonló jó kilátásokkal dolgoznak s azt hiszik, hogy az új évben még több kocsi-t fognak eladni, mint a múlt év-ben s többet, mint akármelyik évben idáig.

AZ ÁRAK EGY KEVESE

estek, különösen élelmisze-rekben s bár pl. a gypotárúk-ban nagyban ujjabb öt százalé-kos áremelést jeleznek, általá-ban egy kisebb áresést várha-tunk a közeli hetekben. Ez az áresés nem lesz nagy és álta-lános és különösen nem lesz állandó, de az év folyamán az-al találkozni fogunk egyre gyakrabban.

Az a kilencszáz iparvállalat, amely emelkedő osztalékot fi-zetett az év végén, kénytelen lesz az árakat leszállítani, hogy hogy a piacukat emeljék, miután jövedelmeik már így is betegesen nagyon s ha árcsök-kenések nem lesznek, emelkedő adóval fogja őket sújtani a kongresszus.

Nagyon érdemes lesz megje-gyezni és érdemes lesz emlé-kezni majd a választási kam-pányban, amikor arról hallunk beszélni, hogy a kormány tönkre teszi az üzletet, hogy hány cég emelte az osztalékot és hogy a múlt évi jövedelmi adók szerint ma is ötvennél több olyan polgár van, aki kénytelen egy milliónál maga-sabb jövedelmet vallani be, azon kívül, amit mindannyian eldugnak. Ót-hat olyan polgá-runk is volt, aki öt milliót fe-lüli jövedelem után fizet adót, hogy a jövedelem letagadott ré-széről ne is beszéljünk.

SCHALL MINNESOTAI

szenátor halálával az elnök egy halálos ellensége távozott a politikai arénából. Schall vak ember volt s talán az tette olyan epéssé, hogy a szená-tusban nemcsak az elnököt, de annak feleségét és családjának többi tagjait is állandóan a legdurvábban támadta.

Schallnak a halála nem je-lent országos eseményt, de azt jelent az utóda, akit már ki is nevezett a minnesotai kor-mányzó.

Benson, az új szenátor ugyan az ugynevezett farmer labor párthoz tartozik, amely jelen-leg Minnesotát kormányozza, azonban ő egyébként be-vallottan szocialista s így ez a felfogás is bevonul a szövetségi szenátusba.

A jövő évben a mandátuma lejár s akkor Olson, a kor-mányzó lesz a jelölt, aki kine-vezhetne volna önmagát is, il-letve lemondhatott volna a kormányzói tisztségéről, hogy utódával önmagát neveztesse ki szenátornak, ami divat lett az utolsó években. Dicséret il-leti Olson, hogy ezt nem tet-

te s nem a hátsó ajtón akar bejutni a kongresszus felső há-zába.

AZ EURÓPAI HELYZET,

mint az fentebb megírtuk, úgy fog kialakulni, ahogy azt Washington akarja. Ha az amerikai kormány az olajkivi-telt beszünteti, akkor a Liga kénytelen lesz hozzányulni az olajbojkotthoz s ez esetleg fel-idézi a háborút.

Meg lehetünk győződve, hogy a francia s különösen az angol követek mindent megtesznek, hogy ezt a lépést kerülje a kormányunk, mert akkor ki-tűnő kifogásuk lesz ahhoz, hogy ne nyuljanak ehhez a fé-lelmetes eszközökhöz.

Ha lesz olajbojkott, akkor Olaszország vagy kénytelen meghátrálni, vagy felveszi a háborút az egész világgal, ami végső esetben mindenképpen a Mussolini vereségét jelenti.

Meg kell állapítanunk ez esetben, hogy ha háboruba so-dorják a világot, ezuttal az nem a diplomaták büne, ha-nem a diplomaták butasága lesz, akik a liga-bojkottok ele-jét elrontották.

AZ EURÓPAI KORMÁNYOK

háborút nem akartak s ma már nem is tulságosan tagad-ják azt, amit mi az első per-cétől és olyan gyakran emleget-tünk ebben a rovatban, hogy a háboru kitérősekor meg volt már köztük Ethiopia feldara-bolására az egyezés.

Ezt azonban nem mondták meg őszintén a polgároknak, mert Anglia előbb vezető sze-repet akart játszani a ligánál, amit teljesen kivett a francia külpolitika kezéből s azonkívül biztosítani akarta az angol vá-lasztást a kormány részére.

Ezért aztán elgallopirozták magukat, büntetésről-miről be-széltek, amíg a propaganda ál-tal felizgatott polgárság oda vetette magát a double-cross utjába.

Ha az Egyesült Államok ma-gatartása nem kényszeríti a li-gát további büntetésekre, ak-kor ezentul is csak beszélnek és bármikor kötik meg a békét Afrikában, az hasonlatos lesz a pár hete ajánlott feltételekhez. S a kormányok gondoskodnak majd róla, hogy azokat akkor-ra a népek elfogadják.

HA KÉNYTELENEK LESZNEK

Olaszország ellen erősebb lépésekre, akkor Anglia bizto-sítva érzi magát minden eset-re, mert a legtöbb állam co-operációját már megnyerte és a francia kormány is kényte-len lesz a ligát fűdözni.

A franciák ugyan erősen az akaratok ellen szállnak szem-be Mussolinival, de jól tudják, hogy "ma nekem, holnap ne-ked" és ha most a Liga kere-tein belül Olaszországot viz-szakényszerítik az afrikai har-cértől, akkor ezt a jövőben Né-metországgal szemben is meg-lehet, szükség esetén, csinálni.

Természetesen alaposan meg-könnnyebbnének az európai hatalmak, ha egy gyors olasz győzelem rákényszerítené Aby-sinia urát egy, a ligán kívüli békére, de erre egyre kevesebb a kilátás.

Az utolsó hetek harctéri ese-ményei azt mutatják, hogy ha az olaszok valaha győzni fog-nak, a győzelem drága lesz és ahhoz gyorsan nem jutnak.

BÁRMI LESZ AZONBAN

az olasz-afrikai helyzet sor-sa, az bizonyos, hogy Európára új jövő vár.

Eddig a liga tulajdonosa Franciaország volt, amelybe Anglia nem kívánt tulságosan avatkozni.

Most Anglia egyenesen elvé-tet a ligát a franciáktól és mint annak új tulajdonosa, a ligát új célokra akarja használni.

A francia politika arra hasz-

nálta a szervezetet, hogy ride-gen oda álljon minden revizió utjába, az angol politika meg egyenesen reviziót helyez kilá-tásba.

Anglia jól van lakva, össze-rabolta a világ felét magának, nem akar tehát semmi áron háborút, amiben veszíthet. In-kább odalökne valami koncot a sok éhes nemzetnek.

TALÁN NEM LENNE A

revizió az új program, ha Hitler nem dobta volna ki Anglia követét egy pár hete. Mikor az angol kormány új egyezséget ajánlott a német nemzetnek s ennek a fejében arra kérte, hogy légi flottáját limitálja a német diktátor, Hitler egyenesen megmondta, hogy ezt a kis szívességet csak bizonyos feltételek mellett haj-landó megtenni.

Követeli a német gyarmatok részleges visszaadását, köve-teli a francia és az orosz légi flották korlátozását s még eze-ken kívül egy pár lényeges ep-róságot.

S mert Anglia minden áron — és nagyon józanul és helye-sen — békét akarna, most az olasz-afrikai háboru lezajlása utánra reviziót ígér és követel a ligától.

Hogy tehát a liga átcuszott Anglia kezére, az minden ese-re a revizió közeledését jelenti s ezuttal nemcsak a katonai és gazdasági pontok, de a hatá-rok is revizió alá fognak ke-rülni.

EGYÉBKÉNT ANGLIÁBAN

meglehetősen nehéz problé-mái vannak belföldön is a kor-mánynak. Bár érdekes és radi-kális bányatörvényeket ajánla-nak a bányászoknak, a munká-sok sztrájkot ígérnek e hó vé-gére.

A kormány a bányákat ki-akarja sajátítani olyan módon, hogy a felszerelésekért megfi-zetnének a tulajdonosaiknak, a szénért pedig egy nagyon kis royaltyt adnának nekik a jö-vőben.

Ezek a feltételek nem olyan fontosak, mint az a tény, hogy Anglia tory kormánya hajlan-dó végre a szénipar szocializá-lására gondolni.

FRANCIAORSZÁGBAN

kormányválság esedékes, mert Laval most is csak pár szava-zatbővességgel kapta meg a parlament "bizalmát."

Valószínű, hogy a közeli na-pok elhozzák a bukását, ami Angliához való további közele-dést jelent s ez egyszersmint a kis ántánttól való némi távolodást is hozna magával.

Az sem lehetetlen, hogy egy egy kormányválság a francia frank alól az aranyvalutát ki-lökné, mert elviselhetetlenek az állandó defláció következmé-nyei az országban.

MEXICOBAN AZT HISZIK,

hogy az elnök és az alkotmá-nyos hatóság ura marad a hely-zetnek s hogy Calles nem tud-

ja régi pártfogoltját, akit kom-munizmussal vádol, kilökní a helyéről.

A munkásság erősen állást foglalt a volt elnök-diktátor ellen, akitől most szintér. azt kezdik követelni, hogy uralma alatt szerzett feltűnően nagy vagyonát adja vissza a nem-zetnek. Ilyen követelések el-veszik a kedvét tőle, hogy ak-tív politikában forduljon szembe a kormánnyal.

MAGYAR AMERIKÁBAN

érdekes gyűlések készülnek. Sorrendben az ugynevezett "közös front" tart "országos konferenciát" Clevelandban, ahol a kommunista táborba csábitott polgári elemek a "fascizmus és a háboru ellen" fognak tüntetni.

Teljes mértékben helyesel-jük, ha liberális és józan em-berek ez ellen a két világvesze-delem ellen mindent elkövet-nek, de soha nem fogjuk meg-érteni, hogy miért szükséges ebből a célból a közös front? És mért nem veszik, vagy nem akarják észrevenni a polgári elemek, hogy a kommunizmus-nak liferálják mindazokat, aki-keket bevisznek ebbe a táborba.

A Philadelphiában alakított reviziós bizottság hét gyűlést is készít elő az ország minden ré-szében, de a "közös front" egyelőre nem birta rá a kom-munista elemeket, hogy ezeket a gyűléseket ki ne kezdjék.

CSAK TUDOMÁNYOS ALAPON

SAKEMBEREK ÁLTAL KÉSZÍTETT ÉS ÖSSZEÁLLITOTT SZEREK GYÓGYHATÁ-SÁBAN BIZHAT A BETEG EMBER

A TOLEDOI

VÖRÖS CSILLAG PATIKA

2160 B. FRONT ST.

TOLEDO, OHIO

AZ A HELY. AHOL ILYEN SZEREKET KAP

VESEBAJ	ARANYÉR	VISZKETÉS
VESE PIRULA VESE TEA SZERVEZET SÓ E három szer ára \$3.00.	VISZKETŐ ÉS VÉRZŐ VÉGBÉL KUPOK VÉGBÉL KENŐCS SZERVEZET SÓ E három szer ára \$3.00	BŐRKIÜTÉS KÁTRÁNY KENŐCS KÁTRÁNY SZAPPAN VÉRISZTÍTÓ E három szer ára \$2.50

Nők Fehérfolyás, méhgyulladás ellen a legkiválóbb szer LEUCO fecskendő-por és Méh-golyók. E két szer ára \$3.00.

ISZÁKOSSÁG	HAJFIATALÍTÓ	KÖHÖGÉS
ellen DRINK NO Üvege \$2.00 3 üveg, egy készlet \$5	VISSZAADJA A HAJ ERE DETI SZINÉT Nem festék Egy üveg \$1 — 6 üveg \$5	ellen KÁRPÁTI CSEPEK KÁRPÁTI TEA E két szer ára \$1

FÉRFIAK Erő gyengülés ellen a legjobban ajánlatos szer a STRENGO tablették. Egy doboz \$3.00 és egy teljes készlet, 4 doboz \$10.00.

REUMA

A Reuma gyógyítására belső gyógyszerre van szükség. A reumás bántalmakat a vérben levő tisztátalanság, savak okozzák. A legjobban bevált szer a REMO kanalas közhvény orvosság, melyből egy üveg \$1 — és egy teljes készlet 6 üveg egyszerre rendelve \$5.

Bedőrcső szernek, mint fájdalomcsillapító, a legajánlatosabb a valódi VÖRÖS CSILLAG VILLANYKENŐCS használata. Egy nagy tégely \$1.

A vastag nyak sikeres kezelésére ajánljuk a VÖRÖS CSILLAG GOLYVA KÉSZLE-TET, mely külső és belső használatra való szereket tartalmaz. A készlet ára \$5.00.

PÁNTLIKA GILISZTA

A szer, amely a Pántlika gilisztát fejeztül kihajtja, az a készlet, amelyet a Vörös Csillag Patikában kap. Ha a fej bent marad a giliszta újra megnő. A készlet ára \$3.00. A dupla erős \$5.00.

HA

könnyen felizgatódik, gyorsan kifárad, nem tud aludni, rossz álmái vannak, reggel fáradtan eb-red, szédül, levert, fáj a háta, dereka, feje, gyors a szívverése, mindez idegei megbetegedésének következménye lehet. A legujabb szer használatát ajánljuk. Ez a szer a NERVO, melyből egy üveg \$1.00 és egy teljes készlet, 6 üveg egyszerre rendelve \$5.00. — Használjon el egy teljes készletet egyfolytában, megszokítás nélkül.

GYOMOR

A legjobb étvágyhozó és emésztő szerek a VÖRÖS CSILLAG GYOMOR REGULATOR és GYOMORSÓ. E két szer együtt \$1.50.

PIÓCA

Friss hazai földbe csomagolva 50 cent, 6 darab \$2.50.

HAVIBAJ

Késő és rendetlen szabályozására \$3—\$5—\$7.50.

TITOKTARTÁS VOLT MINDIG E PATIKANAK JELSZAVA ÉS EZÉRT FORDULHAT ÖN IS LELKIISMERETES TANÁCSÉRT HOZZÁNK. VIGYÁZZON A CIMRE:

TOLEDOI

★ **VÖRÖS CSILLAG PATIKA** ★
2160 B. FRONT ST. TOLEDO, OHIO

PAIN-EXPELLER
Neuralgiás
fájdalmakra
követelje a világhírű
ANCHOR
PAIN-EXPELLER
sósórszest gyors anyhülésért
RUBITIN

10 FONT DOHÁNY
pipába vagy bagózní, egy
cseréppipával \$1.25
Fizeti a postán, mikor megkapja
UNITED TOBACCO CO.
Mayfield, Ky.

A HÁZASSÁC TITKA

Írta: Beniczkyné Bajza Lenke

— Folytatás —

— Ha így gondolkozol, Miksa, — mondta belépve Romana s arcán az öröm kifejezése tükröződött — akkor nem kell lemondanod Nelli kezéről. Hallottam minden szavadat, látom, hogy derék ember vagy s bizalommal teszem nővérem kezét kezedbe, míhelyt állásod lesz. Aki úgy gondolkozik és érez, mint te, annak kell érvényesülnie s az bizonyosan boldoggá teszi a feleségét.

— Köszönöm a bókot — mondta keserűen az öreg Szaniszló gróf. Ha hallottad beszédünket s Miksát így ítéled meg, nagyon rossz véleményed lehet rólam.

— Nem, atyám, — felelte szeliden Romana. — Én önt nem ítélem el. Ön úgy beszélt, mint kortársai általában. Ahogyan ön, úgy az előttünk való nemzedék érzett és gondolkodott. Az idők azonban megváltoztak s a korral haladni kell. Ma már mindenki számára kötelesség dolgozni s ebben a romlott világban csak egy óvhatja meg az embert a rossztól: a munka. Én megértem önt, de Miksának nem bocsátanám meg, ha az ön nézeteit valaná.

Az öreg gróf zavartan hallgatott.

— Románának teljesen igaza van, — mondotta Miksa s megcsókolta sógornője kezét.

— Mi hozta ilyen gyorsan vissza, atyám, a fővárosba? — kérdezte most Romana apjától.

— Nem tudtam nyugodni otthon. Szüntelenül reád gondoltam s elhatároztam, hogy magammal viszek Ófalura.

A grófné mosolyt erőltetett az arcára.

— A meghívást köszönöm, de nem hagyom el a fővárost.

— Itt akarsz maradni, ebben a lakásban? Itt fogadja majd Szaniszló grófné vendégeit, akik egykor pompás palotájában látogatták?

— Akik estélyeinken, báljainkon résztvettek, azok ezután ugys kerülni fognak. Nem kell tartanom attól, hogy felkeressenek. erről meg vagyok győződve. Elvonultan fogok élni a világtól Nellyvel, akit nemsokára ugys elveszitek.

— Ne bídd, hogy a világ oly könnyen elfeledhet téged, — mondotta élénken Miksa. — Meglásd, a társaság nem fog belenyugodni abba, hogy elveszítsen. Kutatni fog utánad s hamarabb fog fellelni, mint hinnéd.

— Talán még érdekes is leszek a

számukra. Az embernek csak “érdekesnek” kell lenni és a világ azonnal hajlandó mentséget találni a számára — jegyezte meg Romana ironikusan.

— Én öreg ember vagyok s mást tapasztaltam. Az embereket csak az érdekli, akit fény és jólét vesz körül, minden más iránt közömbösek, fiam.

— Csalódiók, atyám. Engem legalább mindig vonzott az, aki szenvedett.

— Te nem hasonlíthatod össze magadat másokkal. Kevés alkalmad volt arra, hogy megismerjed a világot és ítélhess róla...

Miksa nyugtalan mozdulatot tett.

— Jobb nem beszélni ezekről a dolgokról, — vetette közbe. — A rossz háunk mögött van. Reméljük, hogy jobbat hoz a jövő.

— Miért ne beszéljünk arról, ami foglalkoztat bennünket? Jobb, ha őszinték vagyunk egymás iránt. Legalább nem kívánunk olyan dolgokat egymástól, amik lehetetlenek...

— Lehetetlent kértem tőled?

— Lehetetlent?

— Mi gátolhat meg abban, hogy Ófalura jöjök?

— Milyen cimen mennék oda?

— Mint a menyem, aki eddig ott töltötte esztendőnként a nyár egy részét.

— Menyed gyanánt aligha mehetnék az idén oda.

— Miért nem? Mi van Elemérrel? — kérdezte az öreg gróf, aki csak most lett figyelme arra, hgy Elemérről eddig szó sem esett.

— Kérdezze meg Miksát.

— Elemér máshol vett talán lakást?

— Elutazott, — felelte Miksa leverten.

— Elutazott?... Hová? Miért?

— Ezt nem sikerült még egészen pontosan kiderítenem, — felelte Romana. — Tény az, hogy egy hosszabb beszélgetésünk óta nem láttam. Valószínűnek tartom, hogy amióta ez a beszélgetés lefolyt kettőnk között, Elemér nem tekinti magát többé házas embernek.

— Ne beszéljünk róla, — mondotta nyugtalanul Miksa.

— Sőt jobb, ha mindent elmondunk. Elemér, azt beszélik, a kedvese után utazott, aki megszökött tőle egy öreg báró társaságában. Valószínűleg azért ment utána, hogy visszahozza, vagy, ha ez nem sikerül, vele maradjon.

— Ez lehetetlen! — mondotta zavaratosan az öreg gróf. Bár tudta, hogy a fia

mindenre képes, nem akarta mutatni Romána előtt, hogy Elemérről minden rosszat elhisz.

— Városszerte beszélük...

— Meglásd: hazudik a pletyka...

Miksa lehajtott fővel hallgatott.

— Most már, ugy-e, ön is igazat ad nekem abban, hogy meghívását nem fogadom el?

— Megyek és sürgönyözök neki! — kiáltotta helyéről felugorva az öreg gróf.

— Megparancsolom, hogy térjen vissza azonnal, különben...

Hirtelen elhallgatott. A különben szó után semmi sem következett. Az öreg Szaniszló már nem adhatott pénzt a fiának, ki sem tagadhatta, mert nem volt miből. Nem léphetett fel tehát ellene represszáliakkal, tehetetlen volt vele szemben.

— Ne fáradjon, — mondotta nyugodtan a grófné. — Kár volna minden lépésért. Elemér nem az az ember, akire hatni lehetne.

— Te sötétebbnek látod a dolgokat, Romana, mint amilyenek azok a valóságban! — jegyezte meg Szaniszló, elkeseredetten. Azután Miksához fordult. — Hol van Elemér, merre utazott? Noked tudnod kell...

Azt mondják, Marseillebe ment. Nem beszéltem vele, senki nem látta elutazása előtt.

— Sürgönyözök neki s ha kell, utána megyek! Ő nem rossz, csak könnyelmű és meg gondolatlan, — mondta Szaniszló s elbucsuzott menyétől és fiától.

HETEDIK FEJEZET

Napok, sőt hetek multak, de Elemér nem kereste fel a feleségét. Amikor Romána azt mondotta, hogy régi ismerősei, barátai kerülni fogják sorsának változása miatt: tévedett. A világ kivételt tesz azokkal, akik Románához jellemben, modorban, egyéniségben hasonlóak, akik sohasem vétenek senki ellen s jó emléket hagynak maguk után.

Éveken át látták, mint szenved szótlanul, tűr megadással. Nemes komolysággal viselte sorsát anélkül, hogy valakinek valaha is szomorúsággal vagy panaszával terhére lett volna. Férjéről sohasem beszélt, de mindenki tudta, hogy Szaniszló gróf már régóta nem volt férje neki.

Amikor a palota eladásának története köztudomású lett, mindenkit meghatott a

fiatal asszony jellemes viselkedése és szomorú sorsa s az a tisztelet, amelyet iránta éreztek, meghatványozódott. Mindenki ki akarta iránta mutatni részvétét, csodálatát, rokonszenvét s a kis lakást valósággal megostromolták a látogatók. Kapuja előtt egymásután álltak meg az elegáns fogatok, mindenki látni kívánta a hősnőt, aki méltatlan férjeért mindenről lemondott s inkább a szegénységet választotta, semhogy nevét odadobja a botránynak, a szégyennek s nővére vagyonából egy fillért is feláldozzon. Nemes magatartása, szelid modora megnyerte számára a szíveket. Szépsége nem keltett irigységet, mert soha sem kérkedett vele. Jó és elnéző volt mindig, mindenki iránt és nem sértett meg soha senkit. Ez most bőven kamatozott a számára.

Romanának jól esett a részvét, a melegség s a rokonszenv. Nem sok embert fogadott, de örömmel látta összes régi ismerőseinek névjegyét, akik megjelenésükkel adták tudtára, hogy szomorúságában résztvesznek és hivei maradnak változatlanul.

Estéit rendszerint Aszlaghyék, Miksa és néha Udalrique herceg társaságában töltötte s amennyiben helyzetében lehetett, boldognak és nyugodtnak érezte magát szerény anyagi körülményei között is. Sorsának változása nemcsak nem tette boldogtalanabbá, de egyenesen kellemes hatással volt reá. Örömmel várta az estét, amikor kedves társasága összegyűlt s ő nem volt kénytelen résztvenni zajos ünnepélyeken, amelyeken szíve bánatával már régóta idegenül érezte magát.

Egy napon. Romána éppen egyedül volt szobájában, mikor komornája az öreg Szaniszló gróft jelentette.

Amióta a gróf elrohant tőle, hogy fiának sürgönyözzön s azt visszatérésre bírja, nem találkozott apósával és azt remélte, hogy az öreg gróf már nem is keresi fel őt többé sohasem. Váratlan találkozása most annál inkább megzavarta és megdöbbenette a fiatal asszonyt. Nem utasíthatta vissza, ki név szerint még mindig apósa volt. Tőle telhetően nyájasan fogadta tehát és igyekezett, hogy leplezze ellen szenvét a könnyelmű öregember iránt, aki fia jellemének romlását nagyban elősegíté azzal, hogy sem jó példát nem adott neki, sem pedig őt gyermek és ifjú korában nem szedte ráncba úgy, ahogyan kellett volna.

— Tegnap este érkeztem vissza, — kezdte Szaniszló, helyet foglalva menyé

közelében — és első dolgom volt, hogy felkeresselek s megújítsam kérésemet. Kérlek: jöjj hozzám Ófalura. Most odahaza voltam s mindent elkészítettem fogadásra.

— Sajnos, ugra nemet kell mondanom. Dolgaimat rendbeszedtem és nyugodtan élek itt. Kis lakásomat megkedveltem. Falura menni még korán is volna. A természet még alszik, a kikelet messze van s a levéltelen fák és szárazágu bokrok csak lehangolnának.

— Végleg szakítani akarsz velünk?

—Miksa naponként nálunk van. Ez legbiztosabb jele annak, hgy közeli és kedves rokonnak tartom őt.

— És miért idegenkedel tőlem? Nem voltam-e mindig jó apád, aki soha egyetlen tettel, vagy szóval bántottalak?

Romána meghatottan tekintett rá.

Csak most tűnt fel neki az öreg ember szenvedő kifejezése s elképzelte azt a fájdalmat, amit annak éreznie kellett.

— Nem idegenkedem öntől, — mondta szeliden s melegebben, mint talán akarta volna, jó szíve azonban minden szenvedés láttára részvétre gerjedt. Nem idegenkedem öntől, de meg kell mondanom, hogy teljesen szakítani akarok a multtal. Ez az oka annak, hogy szíves ajánlatát nem fogadhatom el.

— Válni akarsz Elemértől?

— Nem vált-e el ő már tőlem?

— És férjhez akarsz menni Udalriquehez?

— Erre még nem gondoltam.

— Ne haragudj, de ezt nem hiszem el neked, Romána. Sőt. Meg vagyok győződve, hogy régen szereted őt, — folytatta fellobbanó haraggal és keserőséggel Szaniszló gróf. — Talán régebben, mint szabad lett volna.

— Nem veszem rossz néven szavait, mert azokat csak a keserűség mondatja önnel.

— És a meggyőződés! De esküszöm, Romána, hogy az az ember sohasem lesz a férjed.

— Ki korlátozhat abban, hogy feleségül menjek hozzá, ha egyszer szabad vagyok?

— Elemér, aki nem fog tőled elválni törvényesen.

— Elemér azt teheti, ami neki tetszik. Én különben még egyáltalán nem gondoltam a jövőre.

(Folytatjuk.)

Ha Roosevel el tudja olvasni

Az a bizonyos “írás” újra a falon van és szerencsés lenne az ország, ha Roosevel azt el tudná olvasni.

Mert a falon lévő írás a Rooseveit és a nemzet jövődjét mutatja.

A Literary Digest próbaszavazásánál azt látjuk, hogy az elnök teret veszít az országban és minél többen szavaznak az új deal felett, annál többen az einök ellen szavaznak.

Természetesen mi nem fogadjuk el ezt a próbaszavazást döntőnek, bár az eddigi elnök-választásoknál és a prohibíció feletti szavazásoknál a Literary Digest próbaszavazásai csudálatosképpen megjósolták az eseményeket.

Jelenleg mégis van rá sok okunk, hogy ennek a szavazásnak ne higyjünk, mert abból a nincstelen milliókat kizárták.

De még így is be kell ismerni, hogy Rooseveltnak az új dealje egyre népszerűlenebb az országban.

Ezt bizonyítják azok az újságzavazatok is, amelyek ugyan jelenleg még többséget adnak az elnöknek, de egyre kisebb, egyre csökkenő többséget mutatnak.

Az elnök népszerűségét két táborban veszíti.

Természetesen ellene vannak azok a kiváltások az élvező tőkések, akik ellenséget, kommunistát látnak Rooseveltnben és akik a legadázabb propa-

gandában igyekszenek csökkenteni a népszerűségét és a hatalmát.

A tőkések, a jómóduak és a snobok osztálya egyre élesebben fordul az új deal és Roosevel ellen és a hatalmas arannyu propagandával sok polgárt félrevezetnek.

De ha csak ezek közt veszítene teret az új deal és az elnök, abból nagyobb baj nem lenne.

Nem lehet azonban letagadni, hogy Roosevel a saját táborában is erősen csuszik, s hogy maholnap abban is sokan ellene fordulnak.

Nem a demokrata tábort értjük, mert az soha nem volt egységes hanem a liberális iránylatot, amely három éve az elnök mellé állt.

Kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a liberálisok szintén erősen csalódtak az elnökben és az új dealben.

Három éve, két éve, még tavaly is azt látták, hogy csakugyan új dealt akar adni a nemzetnek, s hogy a székl foglalóban elmondott programját betartja. Hogy kiveri a pénzátlókat a templomból, illetve nem engedi vissza azokat, akik ugys elfutottak, mikor azt érezték, hogy a templom teteje leszakad.

Az utóbbi hónapokban kénytelenek ezek az elemek azt látni, hogy az elnök meg akar, sőt még szeretne a kiváltóságos osztállyal alkudni.

Hogy erre jobbfelé tolódik a kormánya, hogy a jobb oldalról jövő támadások pergő tüzet állni nem tudja, s hogy egyre több liberális ember kénytelen az adminisztrációból távozni.

Mi megértjük és belátjuk, hogy a kongresszus az elnök kezét megköti s hogy az ország fejének tekintetbe kell venni azt is, hogy a polgárság többsége konzervatívabb magánál az elnöknel.

De még így sem helyeslik a liberálisok, hogy folyton meg akar alkudni.

Mióta a tőkések ragadozó osztálya az utjába dobta az alkotmányt, azóta csendes ember lett Rooseveltből, ahelyett, hogy az eleje dobott keztyűt felvenné.

A jobboldal egyre azzal incselkedik, hogy megsemmisíti az alkotmányt és az elnök beígazolja a vádat azzal, hogy nem ajánl azonnali és gyökeres módosítást a nemzetnek.

Egyik törvényt a másik után kényszeríti és kunyorálja ki a kongresszusból, hogy egy-két év alatt azt a supreme court kidobja, ahelyett, hogy a fundamentumnál kezdené az építést és az új deal házát új alkotmány alapjaira próbálná lerakni.

Nincs semmi értelme annak, hogy önmagunkat bolondítsuk tovább is.

Hiába fogadnak a nincstelenek és a kitagadottak egy-egy

új törvényt hozsannával és hiába nevezik azt el szabadalomlevélnek. Ha egy év múlva a legfelső bíróság valamennyit áthuzza.

Sokkal jobb, sőt az egyetlen igazán becsületes dolog az lenne, ha az elnök nyíltan alkotmánymódosítást ajánlana és azután csinálna olyan törvényeket, amiket utólag nem lehet kidobni.

Ez a főoka annak, hogy az elnök tekintélye és népszerűsége csökken, s hogy a liberálisok is sokan ellene fordulnak.

E sorok írója gyakran hallotta az utolsó hetekben, s néha magának is az volt az érzése, hogy a Roosevel megválasztása végzetes tévedés volt a nemzet részéről. Hoovert kellett volna megválasztani még egyszer és szabad folyást engedni annak az elégedetlenségnek, annak az elkeseredésnek, ami akkor elöntötte az országot. Mert akkor előbb eljött volna a számadás és leszámolás órája, ami elől nem tudott volna a tőkés osztály kitérni.

Sok liberális így gondolkozik ma és holnap talán hajlandó lesz reakciós elnökjelölésre szavazni, ugyancsak ebből a szempontból.

Ha Roosevel ezt megérti, ha a falon lévő írást el tudja olvasni, akkor a kongresszus következő ülészakában nem fog a harcek elől kitérni ahogy az el van tervezve, hanem

Többen is lesznek

Hamilton Fish, Jr. a republikánus elnökjelöltségre vágó congressmen furcsa kijelentést tett a mult hetén.

Nem lenne furcsa e sorok írójától, s nem lenne furcsa egy másik proletártól, de kisé különösen hangzott a congressman ur szájából.

Akik az angol lapokat olvassák, azok Hamilton Fish igenis kiprovokálja a küzdelmet és úgy bizonyítja be az országnak, hogy a tőkés osztály áll a nemzetboldogulás útjába.

Ebben az esetben Roosevel még négy évig elnök lesz, s tisztza mandátummal kap felhatalmazást olyan változásokra, amelyekre égető szüksége van a nemzetnek.

Ha azonban a következő tiz hónap alatt is a bizonytalan-ság, az alkudozás politikáját folytatja, akkor könnyen bekövetkezhetik, hogy november után új elnöke lesz az országnak.

Ma még biztosan Rooseveltet küldenék vissza a fehér házba, még pedig nagy többséggel.

De a nép figyel, még pedig elégedetlenül és gyanakodva figyel és ha úgy érzi, hogy az elnök unja, vagy nem bírja a küzdelmet, akkor a harcot a polgárság feladja és vissza ha a falon lévő írást el tudja olvasni, akkor a kongresszus következő ülészakában nem fog a harcek elől kitérni ahogy az el van tervezve, hanem

névével gyakran találkoztak az utolsó pár évben.

Vezető szerepe van az alsóház republikánus soraiban és nincs nála szigorubb bírója Rooseveltnak.

Egyre azt fájlalja, hogy pazarol, hogy tönkre teszi az országot a kormányunk, és nincs hőbb vágya, minthogy az államháztartás mérlegét hozzák egyensulyba.

Minthogy — természetesen — a gazdag ur nem akarja emeltetni az adókat, a kiadásokat kívánja levágni.

Szóban, írásban, a kongresszusban, a rádió állandóan azzal vádolja az elnököt, hogy koldusbotra juttat bennünket.

Most aztán más hurt pengget a congressman.

Meglepően új hurokat, amelyek azt mutatják, hogy közeledik a választás.

A mult héten azon siránkozott a spórolós congressman, hogy a szocialis törvények nagyon nyomorúságosan gondoskodnak az aggkori nyugdíjról, hogy keveset szánt az elnök a keresetképtelen aggoknak.

Mi tőkéletesen egyet értünk a congressman urral ebben a kérdésben, sőt mi ezt felföldöttük jóval előtte.

Most csak azt szeretnénk tudni, hogy miképpen gondolja Hamilton Fish a szövetség kiadásait levágni, és a szegény öregek nyugdíját emelni?

Ezzel azonban koránt sincs vége a dolognak.

Mr. Fish még azt is megálapította, hogy a Townsend-plant nem lehet lemosolyogni a lapokból, mert az egyre nagyobb tért hódít. S bár ő természetesen a kétszáz dolláros nyugdíjakat magasaknak találja, mégis szeretne valami szép, talán száz, talán ötven dolláros középutakat keresni.

Hazudott Rabbi Akiba, az évezredek előtt élt tudós pap, hogy nincsen uj a nap alatt, mert ha egy gazdag republikánus kevésnek találja, amit az elnök a szegényeknek ad, az minden esetre uj a nap alatt.

Megjósoljuk azonban, hogy ez nem lesz így mindig a jövőben.

Fish után a többi jelölt-jelölt urak is meg fognak szólalni és egyszerre csak észre fogja venni valamennyi, hogy a szíve azokért az öregekért fáj, akikből sok van, akik tehát sok szavazattal mennek az urnához.

Mikor a jelenlegi tényleg nyomorúságos társadalmi törvényeket megszavazták, akkor azt irtuk, hogy kenyér helyett egy kövel vágták fejbe a szegényeket, de hozzá tettük, hogy mégis fontos lépéssel mentünk előre, mert a helyes irányba indultunk.

Visszatérés nincs ebből az irányból és ha a nincstelen milliók elég hangosan beszélnek és elég szervezeten — szavaznak, akkor egy pár év múlva nem lesz éhes polgára ennek a hazának.

EGYLETI KALAUZ

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 343. SOUTH WILLIAMSON, KY. OSZTÁLYA

Gyüleseit tartja minden hónap első fizetés napját követő hétfő este 6 órakor a színesek iskolájában. New Campen.

Elnök Hegedűs János. Alelnök Id. Sítku István. Titkár-pénztárnok Andor Dóka. Pénztári ellenőr Paul Mejerchak. Jegyző Dudás József. Betegápolók: Dóka István és Yung-ger György.

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET Alapított 1892 Február 27-én

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Janki Endre. Betegápolók Gyúri József. Hármas tagu bizottság: Jencsik György, Márton István és Gyúri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással ingyenesen szolgál Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-1K OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján, a Gyöngyösi János Colonial termében, Logan, W. Va.

Elnök: Molnár Károly. Alelnök Németh István. Titkár-pénztárnok: Vizi János, címe Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző ellenőr: Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kur Lajos, Fazekas József és Veszprémi Dániel. Betegápolók: Loganban Kovács András, Loradon Juhász Péter, McBeth. és Dehuen. Vagne András, Monclon Id. Márky Bertalan Ethelen Molnár Károly, Cherry Tree Bottom és Monitoron Kish András, Rosmore és Monaville Id. Luksa Gussa, Holden 1 és 7-en Szabó István, 14 és 20-on Dorogházi István Zászlótartókat az elnök esetenként nevez ki.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-1K OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

Elnök: Veszprémi Sándor. Ügykezelő pénztárnok: Gyöngyösi János címe Box 1214, Logan, W. Va. Jegyző: Szepesi István. Betegápolók: Molnár Julianna.

Gyüleseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján a Colonial Hall nagytermében, Logan, W. Va.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894 január hó 11-én
Székhely: Congo, Ohio

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Dizselnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János Pénztárnok Haralyda János. cm shh Jegyző Titka Péter. Kihív minden. az egyletet érdeklő levél küldendő, címe: Route 1., Corning O. Pénztári

UTAZÓ LELKESZI KÖRZET W. VA.

Lelkesz: Borsos István

Központ: Morgantown, W. Va.

ADVENTI, KARÁCSONYI ÉS Ó-ÉVI ISTENI-TISZTELETEK SORRENDJE DECEMBER HÓNAPBAN:
Morgantownban, W. Va., R. F. No. 4:16 Harding Street a Star City Roadon, a magyar ref. templomban: december 1, 15, 25.

2-ik vasárnap Sabranton, W. Va., a Public Schoolban december 8-án délelőtt 10 órakor.

4-ik vasárnap Osage, W. Va., a Public Schoolban, december 22-én délelőtt 10 órakor.

5-ik vasárnap Fairmont, W. Va., a Court Houseban, december 29-én délelőtt 10 órakor.

Ó-év utolsó napján Brady, W. Va., a Public Schoolban, december 31-én este 7 órakor.

URVACSORA OSZTÁSOK A KÖRZETBEN:

I. Morgantown, W. Va., a Ref. templomban december hó 25-én délelőtt 10 órakor.

II. Fairmont, W. Va., Court House, december 29-én délelőtt 10 órakor.

Urvacsorai szent jegyeket adományozzák: Gyurkó Gábor és családja, Papp István és családja, Star City, W. Va. lakosok.

HA A CIME VÁLTOZIK

Aki költözik és a címét változtatja, legyen szíves ezt a szelvényt kivágni s azon tudatni a címváltozást.

Név

UJ címe: Utca és házszám, vagy post office box

Város vagy pléz neve

Régi cím (város vagy pléz neve)

HÉT KERÜLETI GYÜLÉST HIV ÖSSZE AZ ORSZÁGOS REVÍZIÓS BIZOTTSÁG

Két hónap leforgása alatt New Yorkban, Clevelandban, Chicagóban, Bridgeporton, Pittsburghban, Perth Amboyban és Los Angelesban lesznek gyűlések, amelyeknek szervezését és programját pontosan meghatározzák

Januárban és februárban — két hónap leforgása alatt — hét nagy amerikai magyar központban rendez kerületi gyűléseket az Amerikai Magyarság Országos Revíziós Bizottsága, amely a philadelphiai gyűlésen hozott határozatok végrehajtására kapott megbízást. A hét kerületi gyűlés célja: megalakítani a lokális bizottságokat, megerősíteni a revíziós sorokat és megteremteti azokat az alapokat, amelyek az amerikai kulturális és szociális helyzetének az erősítésére, megjavítására szükségesek.

A bizottság egyik feladatát már elvégezte, amennyiben tudomására juttatta a magyar kormányhoz az amerikai magyarságnak a philadelphiai országos gyűlésen kifejezett amajhajtását, hogy Magyarországon minél hamarabb ittassák törvénybe az általános titkos választójogot és terjesszék ki a szabadságjogokat.

A bizottság nevében Rényi György egyetemi tanár, a bizottság elnöke személyesen adta át az iratot Washingtonban Pelényi János magyar követnek. Rényi György professzor, Tóth Sándor egyetemi tanár, bizottsági tag kíséretében kereste fel a magyar követet. Pelényi követ néhány nappal később közölte Rényi György dr.-ral, hogy az átiratot már továbbította is a magyar kormánynak.

Ennek a feladatának eleget téve, a bizottság másik két feladatának végrehajtását dolgozta ki. A revíziós sorok erősítésére, az amerikai magyarság kulturális összetartására és a magyarság nagy értékeinek amerikai körökben való szélesebb ismertetésére vonatkozó tervezetek konkrét javaslatok formájában kerülnek a kerületi gyűlések elé.

Kerületi gyűlések a következő helyeken lesznek: New Yorkban, Clevelandon, Bridgeporton, Chicagóban, Pittsburghban, Perth Amboyban és Los Angelesben. New Yorkban január 21-én, kedden este a Szent István templom Fehér termében lesz a kerületi gyűlés.

A gyűlések szervezését a következőképpen határozta meg az országos bizottság tisztikara. A gyűlésre minden hazafias magyart szívesen látnak, de felszólalási és szavazati joguk csak a mandátummal bíróknak lesz. Minden egyház, egyelet és testület három-három tagját ruházhatja fel mandátummal: másszóval minden az illető kerületben lévő magyar szervezet három-három delegátusa révén kifejezésre juttathatja véleményét és állást foglalhat a napirenden lévő kérdésekben. Minden egyháznak

és egyletnek azonban el kell juttatnia három nappal az illető kerületben tartott gyűlés előtt megbízottainak neveit a kerületében lévő országos bizottsági tagokhoz, akiknek kezébe van letéve a gyűlés rendezése.

A kerületi gyűléseknek egyöntetűen a következő öt programpontjuk lesz:

1. A trianoni revíziós megállomai helyzetének az ismeretése. Ma, amikor Ethiopia megcsontolásának még a gondolata is meg tud buktatni egy angol külügyminisztert, újból és minden eddiginél erőteljesebben kell felhívni a figyelmet arra az ország csontkítására, amely Európa közepén történt 15 évvel ezelőtt s ami miatt nem lehet igazi nyugalom, béke Európában.

2. A gyűlések megválasztják a helyi revíziós bizottság 30 tagját. A megválasztottak között lehetnek olyan magánosok is, akik nem képviselnek sem egyházat, sem egyeletet, de akik egyéniségük erejével, eddigi közhasznú munkálkodásukkal méltón töltönek be a bizottsági tagságot. Megválasztásukkal ezek a magánosok is automatikusan felszólalási és szavazati jogot nyernek. A 30 tag megválasztását azonban természetesen csak a mandátummal bírók ejtik meg. A kerületi gyűlés a helyi bizottságot felruházza azzal a megbízatással, hogy vegye kezébe az illető hely, illetve környékének magyar telepein való Magyar Napok megszervezését. Ott, ahol volna állandó Magyar Nap bizottság, a kerületi gyűlésen megválasztott bizottsági tagok érintkezésbe lépnek azokkal és segítségüket adják ahhoz, hogy az idei Magyar Nap minden eddiginél sikerebb lehessen.

3. A magyarság nagy kulturális értékeinek örök dokumentuma lenne, ha a washingtoni kongresszusi könyvtárnak volna egy magyar szárnnya is. A kongresszusi könyvtár vezetősége már közölte Tóth Sándor egyetemi tanár, bizottsági taggal, hogy szívesen ad helyet egy magyar könyvtárnak. Tekintettel arra, hogy a kongresszusi könyvtár könyveit minden helyi könyvtárnál is be lehet szerezni, ezekhez a könyvekhez az ország bármelyik városában vagy falujában élő magyar is hozzá tudna jutni, így a magyar könyvtár kettős célt szolgálna. Az erre vonatkozó javaslat kerül a kerületi gyűlések elé.

4. Az Amerikai Magyar Tarsaság megalakításának ügye lesz a napirend következő pontja. Az Amerikai Magyar Tarsaságnak, — amely az amerikai magyarság kulturális összetartásának célját szolgálja — négy szakosztálya lesz: az irodalmi, tudományos, művészeti és szociális szakosztály. Az erre vonatkozó kidolgozott tervezet kerül a kerületi gyűlések elé.

5. A gyűlések foglalkoznak azokkal a reformtervekkel, amelyek az amerikai magyarság legszélesebb rétegeinek szociális jólétét és biztonságát akarják megszerezni.

Amikor az országos revíziós bizottság ezeket a kerületi gyűléseket összehívta, ezt abban a meggyőződésben tette, hogy a kerületi gyűléseken is az az emelkedett szellem, az a tettelekedés, az amerikai magyarság nagy hivatottságának felismerése fog megnyilatkozni, amely a philadelphiai gyűlést olyan nagyjelentőségűvé tette.

Komédia

Országos nagy vita van azon hogy ki fogja a republikánus konvenciót uralni, hogy a platformot ki fogja diktálni.

Borah bejelentette, hogy "liberális" lesz a platform, Hoover nem szól semmit, mert vele ugys tisztában van mindenki.

De naponta ezer meg ezer ujsághasábot elpocskélnak erre a beszédre, a rádió hangos a vitától, s ma holnap headlajnokat írnak majd róla az ujságok, hogy miféle harcok vannak a platform körül.

Es junius első napjaiban ezek a harcok csakugyan ki-törnek.

A republikánus párt országos bizottságának a tárgyalásain a liberális és a reakciós elemek össze fognak százszor ütközni hogy mi-mindent vegyenek fel és mi mindent hagyjanak ki a republikánus platformból.

A magunk részéről nem tartjuk a platformot fontosnak.

Es nagyon csodálkozunk, hogy Borah, meg a többi "ál-lamférfiak" olyan gözzel marakodnak már most rajta, hogy mit fog a republikánus párt a választóknak — ígérni.

Mert hiszen éppen ők tudják a legjobban, hogy ami a pártok platformjaiban van, az csak ígért, s hogy abból megtartani nagyon keveset szoktak.

Vagy azért, mert a kongresszusban az ígéretek utját el-állják, vagy azért, mert eszébe sem jut egy kormánynak, hogy amit ígért, azt igazán megadja.

Ugy jön nekünk elő az egész platform-vita mint mikor, mondjuk a magyar vagy a tót kommunisták, vagy más isták az Egyesült Államok területén valahol Mussolini ellen tiltakozó gyűlést rendeznek. A gyűlést megtartják, fényes erkölcsi sikerrel, a szónokok kékre kiabálják magukat és aztán szépen haza mennek. És a nap tovább keleten kel fel, s Mussolini a maga kis játékait folytatja.

A platformmal meg a választással is úgy vagyunk nagyjában.

Az ország polgárai két-három hónapon át izgulnak, azután felvonulnak s teljesen mindegy hogy melyik kormány kezébe adják a hatalmat.

Az ígért legnagyobb része ígért marad és a platformok csak arra jök, hogy a kampány alatt legyen miről beszélni.

Es mikor ezt így leírjuk, nem

akarjuk bántani a republikánus pártot, mert hiszen ebben a tekintetben nem különb a másik párt sem.

A demokraták éppen így izgulnak, az ő konvenciójukon éppen úgy harcolnak, hogy egy-egy mondatot módosítsanak a platformban, mintha a választás után két héttel törődne valaki, hogy mi volt a platformban.

Jelenleg demokrata einöke és demokrata congressusa van az országnak. Ha tehát van egy pártprogram, akkor az igazság szerint egyformán kötné a törvényhozást és a végrehajtó hatalmat.

Ezzel szemben három év óta folyton marakodik egymással a Fehér Ház és a congressus, — ennyit ér a párt platformja. Hiszen nemcsak pártok, egyes jelöltek is adnak programot.

Hol vannak azok a programok, azok az ígéretek, amiket két évenként vagy hat évenként kapunk a honatyáktól s amelyekben már a csillagokat is ide igérték?

Nem azt akarjuk ezzel írni, hogy mindig csálnak a platformban és az egyéni programban.

Néha megtörténik, hogy egy-egy párt vagy egy-egy jelölt ígéreteinek egy igen kicsiny részét megtartja.

Ez azonban olyan kis része az eredeti platformnak, hogy egész bátran írhatnak abba akármit, ugys tudja az értelmes polgár, hogy körülbelül mennyi valósul meg belőle.

A közszereplő embereket ismeri a polgárság.

S akármilyen egy-egy pártnak a platformja, leginkább a jelöltre vagy esetleg valamelyik jelölt ellen szavaznak.

Üres komédia hát a platformmal hangulatot kelteni előre s nem is igen hisszük, hogy annak az ország a mostani hangulatában beüldne.

Ha Borah elnök akar lenni, ám mondja meg, hogy a kapolapiát a választási arénába be-dobta, de ne kertetlen itt azzal hogy "liberális platformot" akar elfogadtatni a konvencióval.

Mert ha egy liberális platformot erőszakolni kell a republikánus konvencióra, akkor azt úgy sem valóstítják meg, ha a hatalmat megkapják.

S ugyanez áll a másik párt-ra is, sőt ugyanezt látjuk azokban az esetekben, mikor egy-egy város vezetését a szocialista pártra bizza a sokszor csaldótt polgárság.

Másfelé kell piacot találni. Arra is ráébrednek lassan, hogy Japán nagyon közel van s hogy az Egyesült Államok védelme nélkül nagyon gyorsan megszállhatja őket Ázsia félelmetesen éhes nagy hatalma.

Tíz évig még ennek az országnak a fennhatósága alatt fognak állni, egyelőre tehát még meg van a politikai biztonság, bár a gazdasági biztonság egyre kisebb lesz.

Ma már azonban érzik, hogy a politikai függetlenség nem sokat ér az éhes nyomorral és hogy könnyebb egy idegen nagyhatalom védelme alatt állni, mint hadsereget tartani fenn egy szegény és kis országnak.

Azon vitatkoznak hát, hogy talán valamiféle rokonság mégis kívánatos lenne a gazdag "big-brother"-ral és kétszer sem kellene őket arra kérni, hogy szavazzák vissza a függetlenségre, meg a szabadságot, amit olyan váratlanul megkaptak.

Ugy látszik azonban, hogy az Egyesült Államok népe nem kér a barátságból és a tovább-

Eltenni és megenni

Régi és igaz közmondás, hogy a pájt nem lehet eltenni és megenni. Vagy megeszi az ember, vagy elfeszi.

Mégis azt akarja most megpróbálni ennek az országnak a törvényhozása, és azon fog-nak marakodni a következő hetekben.

Abban megegyezik mindenki hogy akármilyen történik Afrikában, vagy Európában, mi sem-legesek kívánunk maradni.

Viszont nagyon jól tudja szintén mindenki, hogy ebben az esetben tartózkodnunk kellene a véres profittól, mert a nemzetek rendesen a háborús üzletet szokták a háborúba követni.

Ma már tudja mindenki, hogy ha a szövetségeseinknél nem lettünk volna százmilliókkal érdekelve, nem fizetnének hadisarcot a Légiónak, mert a világháborúban nem vet-tünk volna részt.

Jó akaratú emberek megpróbálták hát, s velük próbálta a kormányunk, hogy az amerikai tőke profit-éhségét féken tartsák s ne engedélyezzenek súlyos háborús üzleteket a számára.

Ez természetesen nem tesszik a tőkének.

Es nyomást gyakorolnak a szenátorokra, hogy a háborús üzlet betiltását ne engedjék meg a kormánynak.

A János-arcu honatyák meg vannak akadva.

Othton, a választók előtt és a congresszusban a nyílt színen a feltétlen semlegesség mellett szaválnak.

De titokban, a bizottsági termek zárt ajtajai mögött engedelmeskednek azoknak, a kik a választáson nem a szavazatot, hanem a pénzt adják s ellene vannak minden kivitel megsejorításnak.

Vagyis éppen a semlegességgel ellenkezőjét csinálják.

Mínthogy pedig a pájt nem lehet megenni és eltetni, biztosra vehetjük, hogy a legközelebbi nagy háborúba is bele fogunk sodródni.

Eleinte semlegességről beszélünk, amíg háboru nélkül is tudunk véres üzleteket csinálni, de ha a szűkség kívánni fogja — és az előbb-több kívánni fogja — megint biztossá akarjuk tenni a világot a demokrácia számára.

Ha a hog-ok a tele vályunál vannak, nem lehet meggátolni őket, hogy a pájt megegyék, akárhány katonánk fog a véres falattól a fübe harapni.

Ez a természetrajza a tőkének.

Es ezért kár a semlegességről annyit szaválni.

A zsidó Isten

Hitleréknek nem elég, hogy kikézenek az egész világgal, minden áron belekötnek az Istenbe.

Most ujra kezdték a kereszténység elleni kampányukat és "bebizonyították", hogy az egész biblia közönséges hamisítvány, ami nem is jól van a görög és egyiptomi eredetiből fordítva.

Szerintük a keresztény Isten valójában zsidó Isten, már pedig ők semmiféle zsidó ügyből nem kérnek.

A földöntúli üdvösséget ők tehát Wotantól, a német pogány Istentől várják, s az ifjúságot ebben a szellemben akarják nevelni.

bi rokonságból és akár tetszik a Fülöp szigetek lakóinak, akár nem, kénytelenek lesznek megtanulni hogy miképpen kell a maga lábán járni egy nemzetnek.

Legalább addig, amíg Japán be nem masirozik, hogy a big-brother szerepében bennünket felváltson, ami szak-értők szerint egész biztosan meg fog történni.

IT'S SIMPLY INEXCUSABLE

You cannot expect to make friends socially or in business if you have halitosis (bad breath). Since you cannot detect it yourself, the one way of making sure you do not offend is to gargle often with Listerine. It instantly destroys odors, improves mouth hygiene and checks infection. Lambert Pharmacal Company, St. Louis, Missouri.

LISTERINE ends halitosis

Kills 200,000,000 germs

